

KATEDRA-VERSENY

A KATEDRA-VERSENYEK
FŐ SZERVEZŐJE

A verseny fő támogatói:
Szlovák Köztársaság Kormányhivatala
a Szlovák Köztársaság Oktatási Minisztériuma
és a Lilium Aurum Könyv- és Lapkiadó
Dunaszerdahely Város Önkormányzata

ÚRAD VLÁDY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Társzervezők:
Katedra szerkesztősége

További, a versennyel kapcsolatos információk: www.katedra.sk, katedra.szerkesztoseg@gmail.com

KATEDRA MATEMATIKAVEVERSENY

ROVATVEZETŐ: RNDR. HORVÁTH GÉZA, horvath.geza@slovanet.sk

AZONOSÍTÓ SZÁM: 2018001

Tisztelt Kollégák, kedves Versenyzők!

A Katedra huszonharmadik matematikaversenye véget ért. A Gútán és Rozsnyón tartott elődöntők eredményei alapján a felkészítő tanárok 109 tanulót neveztek be az országos döntőbe, közülük 108-an vettek részt a dunaszerdahelyi zártkörű versenyen. Az 1. forduló feladatait *Károlyi Károly* (Bátaszék), a 2. forduló számkeresztrejtvényeit *Horváth Géza* állította össze. Az öt tanteremben tíz pedagógus teljesített teremügyeletet: *Molnár Beáta* (Felsőszeli), *Jandurová Silvia* (Pozsony), *Mészáros Lajos* (Csicsó), *Óri Márta* (Gúta), *Csernok Erzsébet* (Tornalja), *Varga Veronika* (Zsigárd), *Gódor Beáta* (Ipolyság), *Lejko Edit* (Kassa), *Palugyai Arvai Adriana* (Szentpéter) és *Bende Gabriella* (Deáki). Az ötödikesek feladatsorainak javítását *Lami Zsuzsanna* (Komárom), *Putera Anikó* (Vágsellye) és *Tar Myrtil* (Zselíz); a hatodikosokéit *Szlanicska Kornélia* (Komárom), *Kanyicska Anikó* (Kürt) és *Csúsz Ilona* (Rima-

szombat); a hetedikesekéit *Kiss Szilvia* (Dunaszerdahely), *Csőlle Teréz* (Dunaszerdahely) és *Kovács Anna* (Losonc); a nyolcadikosokéit *Bajcsi Barnabás* (Lakszakállas), *Kocsis János* (Hetény) és *Simon Márta* (Komárom); a kilencedikesekéit *Könözi Éva* (Szőgyén), *Mázik Zsuzsa* (Komárom) és *Vass Szilvia* (Dunaszerdahely) vállalta. A versenyzők a második forduló után a Corvus-csoport csillagászati előadásán vettek részt. A foglalkozást most is nagy érdeklődés kísérte. Az országos döntő – ahogy már tavaly is – idén is egynapos volt. A péntek esti eredményhirdetést a matematikaverseny szervezője nyitotta meg. A levelező fordulókat *Kiss Szilvia* (Dunaszerdahely) és *Bajcsi Barnabás* (Lakszakállas) értékelte. A döntő első fordulójában legfeljebb 35, a második fordulóban 23, tehát a két fordulóban együtt 58 pontot lehetett szerezni. A verseny **abszolút győztese a kilencedikes Téglás Panna** lett, aki mindkét fordulóban hibátlanul teljesített.

A KATEDRA MATEMATIKAVEVERSENY XXIII. ÉVFOLYAMÁNAK EREDMÉNYLISTÁJA

5. OSZTÁLY

Hely.	Név	Település	Iskola	Felk. tanár	Össz.	Díj
1.	Durčovič Adam	Komárom	EöAI	Szlanicska Kornélia	39	I.
2.	Melicher Kinga	Dunaszerdahely	SZGYAI	Kiss Szilvia	34	I.
3-4.	Matyó Simon	Nagycétény	AI	Gyepes Mónika	32	II.
3-4.	Nagy Dániel	Gúta	Nagyb.	Óri Márta	32	II.
5-6.	Varga Bálint	Zsigárd	AI	Tóth Géza	31	II.
5-6.	Eliás Simon	Komárom	EöAI	Százaz Attila	31	II.
7-8.	Panyko Áron	Kassa	MSGAI	Lejko Edit	30	II.
7-8.	Kénesy Dóra	Komárom	MuAI	Mázik Zsuzsa	30	II.
9-11.	Ledecky Krisztián	Perbete	AI	Schiller Veronika	25	III.
9-11.	Fónod Noémi	Dunaszerdahely	SZGYAI	Mátis Mária	25	III.
9-11.	Simonics Mátyás	Komárom	EöAI	Szlanicska Kornélia	25	III.
12.	Zink Dóra	Komárom	MuAI	Mázik Zsuzsa	24	III.
13-15.	Kmetyo Zsuzsa	Ipolyság	PLAI	Viczencz Adriana	23	
13-15.	Földes Gergő	Komárom	Marianum	Simon Márta	23	
13-15.	Bodnár Tamás	Kassa	MSGAI	Lejko Edit	23	
16-17.	Božaky Kristóf	Csicsó	GSAIÓ	Sloboda Anita	22	
16-17.	Lelovics Immanuel	Vágsellye	PPAI	Szabó Magdaléna	22	
18.	Eötvös Dávid	Kassa	MSGAI	Lejko Edit	19	
19.	Molnár Sámuel	Farkasd	AIÓ	Szarka Beáta	17	
20-22.	Horváth Tibor	Farkasd	AIÓ	Szarka Beáta	15	
20-22.	Csémy Dániel	Szentpéter	KosJAI	Csémy Petra, Csalava G.	15	
20-22.	Murzsicz Ariadné Mariann	Tornalja	KFAI	Csernok Erzsébet	15	
23.	Susik Kitti	Komárom	Marianum	Simon Márta	10	

6. OSZTÁLY

Hely.	Név	Település	Iskola	Felk. tanár	Össz.	Díj
1.	Poláčik Emma	Kassa	MSGAI	Kekeňák Sz., Lejko E.	49	I.
2.	Vistan Bence	Kassa	MSGAI	Kekeňák Sz., Lejko E.	47	I.
3-4.	Nagy Viktória	Gúta	Nagyb.	Óri Márta	43	II.
3-4.	Kelemen Roland	Naszvad	AI	Miskolczi Melinda	43	II.
5-6.	Klemász Diana	Vágsellye	PPAI	Szabó Magdaléna	42	II.
5-6.	Rigó Benjámín	Gúta	CMAI	Ferenczi Szi Éva	42	II.
7.	Kulacs Kristóf	Lakszakállas	AI	Bajcsi Barnabás	40	II.

8-9.	Balogh Levente	Lakszakállás	AI	Bajcsi Barnabás	38	III.
8-9.	Danter Joel	Dunaszerdahely	SZGYAI	Kiss Szilvia	38	III.
10.	Téglás Dorka	Komárom	MuAI	Kosa Tímea	37	III.
11.	Németh Dávid	Pozsony	AIÓ	Jandurová Silvia	34	III.
12.	Schmidt Dávid	Léva	JGYAI	Horváth Irén	33	III.
13.	Gál Noémi	Ipolyság	PLAI	Bóna Zsolt	32	III.
14-18.	Benes András	Pered	AI	Szekeres Szilvia	30	
14-18.	Bresztyák Jázmin	Szentpéter	KosJAI	Palugyai Árvai Adriana	30	
14-18.	Pákozdi Máté	Hetény	TLAI	Kocsis János	30	
14-18.	Lelkes Gábor	Komárom	MuAI	Kosa Tímea	30	
19.	Ferenczi Bence	Komárom	SJG	Bukorné Both Emőke	29	
20.	Szabó Rebeka	Nyárasd	AI	Bohus Zsolt	28	
21-22.	Molnár Sándor	Rimaszombat	TMRG	Főző Zsolt	27	
21-22.	Diallo Adam	Gúta	CMAI	Ferenczi Szi Éva	27	
23.	Varga Domonkos	Komárom	Marianum	Simon Márta	26	
24.	Szabó Margaréta	Gúta	Nagyb.	Öri Márta	22	
25-26.	Repka Alexandra	Zselíz	AI	Demeter Ildikó	20	
25-26.	Bíró Izabella	Tornalja	KFAI	Szabó Zita	20	

7. OSZTÁLY

Hely.	Név	Település	Iskola	Felk. tanár	Össz.	Díj
1-2.	Bajcsi Boglárka	Lakszakállás	AI	Bajcsi Barnabás	54	I.
1-2.	Mayer Krisztián	Komárom	MuAI	Forró Tímea	54	I.
3.	Záhorský Orsolya	Ipolyság	PLAI	Kmettyo Anita	53	I.
4.	Pačuta Máté	Kassa	MSGAI	Kekeňák Sz., Lázár Cs.	50	II.
5.	Bödök Bernadett	Komárom	SJG	Horváth Katalin	48	II.
6.	Balázs Anna Ajnácska	Komárom	MuAI	Forró Tímea	47	II.
7.	Žibrita Rebeka	Gúta	Nagyb.	Herceg Melinda	43	III.
8-10.	Slezák Dóra	Komárom	MuAI	Forró Tímea	41	III.
8-10.	Vitámos Eszter Tünde	Komárom	SJG	Horváth Katalin	41	III.
8-10.	Komlósi Krisztián	Komárom	EöAI	Szlanicska Kornélia	41	III.
11.	Borvák Barbara	Perbete	AI	Schiller Veronika	39	III.
12.	Szeghy Eszter	Kassa	MSGAI	Kekeňák Sz., Lázár Cs.	38	III.
13-14.	Palacka Bianka	Komárom	EöAI	Szlanicska Kornélia	36	
13-14.	Lebocz Zsombor	Kürt	AI	Kanyicska Anikó	36	
15-16.	Kovács Kristóf	Szögyén	CsLAI	Könözi Éva	35	
15-16.	Csémy Pál	Szentpéter	KosJAI	Palugyai Árvai Adriana	35	
17-18.	Kollárovcis Tünde	Nádszeg	AIÓ	Csöz Mónika	33	
17-18.	Udvaros Borbála	Deáki	AI	BendeGabriella	33	
19.	Finta Luca	Vágsellye	PPAI	Putera Anikó	32	
20-21.	Csús Réka	Rimaszombat	TMRG	Máté Szilvia	31	
20-21.	Pónya Ferenc Dániel	Felsőszeli	SZIAIÓ	Szabó Rozália	31	
22.	Bukovský Dorottya	Deáki	AI	BendeGabriella	30	
23.	Polgár Sára	Vágsellye	PPAI	Putera Anikó	16	
24.	Čatloš Tamás	Zselíz	AI	Tar Myrtil	10	

8. OSZTÁLY

Hely.	Név	Település	Iskola	Felk. tanár	Össz.	Díj
1.	Makši Samuel Richard	Rimaszombat	TMRG	Máté Szilvia	53	I.
2-3.	Bedecs Patrik	Felsőszeli	SZIAIÓ	Szabó Rozália	41	II.
2-3.	Szarka Zsófia Bernadett	Vágsellye	PPAI	Szabó Magdaléna	41	II.
4-5.	Klepáček László	Komárom	SJG	Lami Zsuzsanna	40	II.
4-5.	Szarka Gergő	Farkasd	AIÓ	Szarka Beáta	40	II.
6.	Czeplédy Levente	Rimaszombat	TMRG	Máté Szilvia	38	II.
7.	Lábodi Philip	Dunaszerdahely	SZGYAI	Vass Szilvia	37	III.
8.	Schiller Bence	Komárom	MuAI	Mázik Zsuzsa	36	III.
9.	Miskolczi Márk	Naszvad	AI	Gátasi Irén	35	III.
10.	Gulyás Gábor Zsombor	Komárom	SJG	Lami Zsuzsanna	34	III.
11-12.	Pleva Levente	Felsőszeli	SZIAIÓ	Szabó Rozália	33	III.
11-12.	Hizsnyan Bálint	Rimaszombat	TMRG	Máté Szilvia	33	III.
13.	Lévay Máté	Komárom	MuAI	Mázik Zsuzsa	32	III.
14-16.	Simonics Réka	Naszvad	AI	Gátasi Irén	31	III.
14-16.	Szabó Réka	Vágsellye	PPAI	Szabó Magdaléna	31	III.
14-16.	Kañuch Flóra Emma	Vágsellye	PPAI	Szabó Magdaléna	31	III.
17.	Szemes Bálint	Dunaszerdahely	SZGYAI	Vass Szilvia	30	III.
18.	Gerencséri Barbara	Komárom	SJG	Lami Zsuzsanna	28	
19.	Sipos Bence	Komárom	MuAI	Mázik Zsuzsa	21	
20.	Kukucs Éva	Komárom	SJG	Lami Zsuzsanna	18	
21.	Doncs Zsombor	Ipolyság	FFKIKI	Gódor Beáta	17	

9. OSZTÁLY

Hely.	Név	Település	Iskola	Felk. tanár	Össz.	Díj
1.	Téglás Panna	Komárom	MuAI	Kosa Tímea	58	I.
2.	Szalai Balázs	Dunaszerdahely	SZGYAI	Csölle Teréz	48	II.
3.	Simonics Bence	Komárom	SJG	Horváth Fél Szilvia	47	II.
4.	Farkaš Roland	Léva	JGYAI	Horváth Irén	42	II.

5.	Gerenyi Gergő	Kassa	MSGAI	Lejko Edit	37	III.
6.	Poláček Zoltán	Nyárasd	AI	Boráros Alica	35	III.
7.	Klemász Petra	Vágsellye	PPAI	Putera Anikó	34	III.
8.	Farkas Viktor	Nagymácséd	MDAIÓ	Takács Erzsébet	32	III.
9–10.	Hovany Márton	Hetény	TLAI	Kocsis János	31	III.
9–10.	Balog Szilárd	Losonc	KJAIÓ	Kovács Anna	31	III.
11.	Varga Fábrián	Rozsnyó	REAI	Badin Valéria	28	
12.	Vörös Áron	Komárom	SJG	Horváth Fél Szilvia	27	
13.	Boršodi Mátyás	Rozsnyó	REAI	Badin Valéria	23	
14.	Borgula Tamás	Csicsó	GSAIÓ	Mészáros Lajos	19	
15.	Farkas István	Tornalja	KFAI	Csernok Erzsébet	13	

A XXIII. KATEDRA MATEMATIKAVESENY ORSZÁGOS DÖNTŐJÉNEK FELADATSORAI (DUNASZERDAHELY, 2018. MÁJUS 4.)

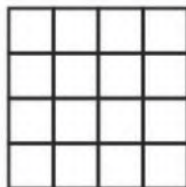
I. FORDULÓ (ÖSSZEÁLLÍTOTTA: KÁROLYI KÁROLY)

5. osztály

1. Károlyi Károly tanár úr (Bátaszék) a XXIII. Katedra Matematikaverseny döntőjében 19. alkalommal állította össze az I. forduló feladatait. Amikor ő Magyarországon az általános iskola első osztályába járt, akkor a jegyeket 1-től 7-ig kapták a diákok. A 7-es volt a legjobb, a kitűnő. Öt darab 7-es számjeggyel és műveleti jelekkel, ha kell zárójelekkel, vagy akár a 7-esek egymás mellé írásával többjegyű számokat képezve állítsd elő az akkori osztályzatokat! (Elegendő mindegyik osztályzathoz egy-egy helyes megoldást megadni.)

2. Nagymama almákat oszt szét három unokája, Bálint, Janka és Liza között. Az almákat háromféle méretű, kis, közepes és nagy méretű kosarakba rakta, az ugyanakkora kosarakba ugyanannyi tömegű alma került. Bálint egy nagy és 4 közepes kosarat, Janka 2 nagy és 6 kicsi kosarat, Liza pedig egy nagy, 3 közepes és 3 kicsi kosarat kapott. Tudjuk, hogy egy kis kosár alma tömege 500 gramm, és mindegyik unoka ugyanakkora tömegű almát kapott összesen. Határozd meg, hány kilogramm almát adott a nagymama összesen a három unokájának!

3. Bontsd fel a 4×4 -es négyzetet (lásd ábra) a rácsvonalak mentén különböző számú egységnégyzetből álló téglalapokra! (A négyzet is téglalap. A négyzetet legalább 2 db téglalapra kell felosztani.) Minden téglalapba írd be a hozzá tartozó egységnégyzetek számát! Rajzold le az összes megoldást! (Két megoldás akkor nem különböző, ha bennük a téglalapok alakja páronként megegyezik.)

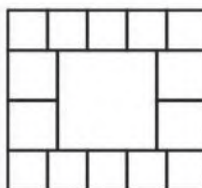
4. Az asztalon nyolc kártya van, rajtuk a 2, 3, 5, 7, 11, 13, 17, 19 számok. Bálint felvett az asztról néhány kártyát, összeadta a rajtuk lévő számokat, és megállapította, hogy az összegük pont 3-mal több, mint az asztalon maradt kártyákon szereplő számok összege. Melyik kártyák maradhattak az asztalon? Keresd meg az összes lehetőséget!

5. Huszonhét darab szabályos dobókockából egy nagyobb kockát ragasztunk össze úgy, hogy a dobókockák teljes lapjaikkal érintkeznek. Összeszámoljuk a kocka felszínén látható pöttyöket. Mekkora lehet ennek az összegnek a legkisebb és legnagyobb értéke? (A kocka szemközti lapjain lévő pöttyök számának összege 7.)

6. osztály

1. Egy kocka minden lapjára egy-egy természetes számot írunk. Először az egyik lapra egy 2-es számot írunk, majd minden másik lapra egy olyan számot írunk, ami a kocka egyik lapján szereplő számnál 3-mal nagyobb. Miután mind a hat lapra írtunk egy-egy számot, összeadjuk ezeket. Ez az összeg a 30, 39, 42, 53 és 57 közül melyik lehet, és melyik nem lehet? Amelyek lehetségesek, mutasd meg, hogyan!

2. Az ábrán látható téglalapot 15 darab, háromféle különböző méretű négyzetre osztottuk fel. Mennyi a téglalap kerülete, ha a legnagyobb négyzet kerülete 40 cm?

3. Egy autóbusz az A városból a B városba megy. Amikor az úton a 165-ös kilométerköhöz értek, akkor az autóbuszvezető megjegyezte, hogy még háromszor annyit kell megtenni, mint amennyit addig jöttek. Amikor a 101-es kilométerköhöz értek, akkor viszont azt állapította meg, hogy már csak harmadannyit kell menni, mint amennyit addig megtettek az indulás óta. Milyen messze van az A város a B várostól?

4. A mellékelt ábrán egy négyzetrács 30 pontja látható. Hány olyan egyenes van, amely pontosan 3-ra illeszkedik ezen rácspontok közül? Rajzold le ezeket!

5. Egyforma fehér kis kockákból egy nagy kockát ragasztunk össze úgy, hogy a kockák a teljes lapjaikkal érintkeznek. Ezután ennek a kockának a felületét teljes egészében pirosra festettük. Ezután a kockát szétszedtük az eredeti kis kockákra. A kis kockák közül pontosan hatszor annyinak van pontosan 2 pirosra festett lapja, mint ahánynak pontosan 3 lapja lett piros.

a) Hány kis kockának maradt az összes lapja fehér?

b) Hány olyan kis kocka van, aminek pontosan egy lapja lett piros?

7. osztály

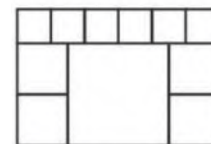
1. Az osztály összegyűjtötte az összes olyan négyjegyű természetes számot, amelyekben a számjegyek szorzata 2016, és ezeket felírták a táblára.

a) Ezek közül melyik a legkisebb?

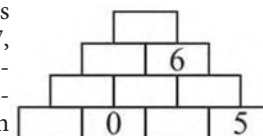
b) Hány szám került fel a táblára?

2. Egy matematikaverseny megyei fordulójában részt vevő diákok része jutott az országos döntőbe. Ezeknek a $2/9$ része kapott a döntőben valamilyen oklevelet. Kiosztottak egy első, egy második, két harmadik díjat, négy dícséretet, nekik mind járt oklevél. Rajtuk kívül még két másik diák kapott oklevelet egy-egy feladat különösen ötletes megoldásáért. Hány diák vett részt a verseny megyei, illetve országos fordulójában?

3. Az ábrán látható téglalapot 11 darab, háromféle különböző méretű négyzetre osztottuk fel. Mennyi a téglalap kerülete és területe, ha a legnagyobb négyzet területe 36 cm^2 ?

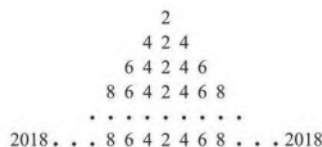
4. Az ábrán látható számpiramis üres mezőibe írd be az 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9 számjegyeket úgy, hogy mindegyik mezőbe különböző számjegyeket írunk és minden sorban a számjegyeket összeolvasva egy-egy négyzetszámot kapunk! Keresd meg az összes megoldást!

5. A szabályos $ABCDE$ ötszög oldalának hossza 5 cm. Jelölje M az AC és BD átlók metszéspontját! Számítsd ki az AM szakasz hosszát és az AMB szög nagyságát!

8. osztály

- Hajdanán egy szolga évi fizetése 100 arany és egy rend ruha volt. Egyszer egy szolga hét hónap után távozott az urától, és megkapta az arra az időre járó fizetségét, 20 aranyat és egy rend ruhát. Hány aranyat ért a rend ruha?
- Tíz különböző üvegedény áll a konyhában, az ürtartalmuk literben mérve 1, 2, 4, 5, 6, 12, 15, 22, 24 és 38. Az egyik edényt üresen hagyták, a többit teletöltötték vízzel, almaléval vagy narancslével úgy, hogy mindegyik edénybe csak egyféle folyadékot töltöttek. Összesen kétszer annyi almalé került az edényekbe, mint víz, és kétszer annyi narancslé került az edényekbe, mint almalé. Melyik edény maradt üresen? Választásodat indokold! Írd le, melyik edénybe mit töltöttek!
- Egy téglatest összes élének hosszának összege 200 cm. Ha az egy csúcsba futó élek közül a legrövidebb hosszát kétszeresére növelnénk, a leghosszabb él hosszát 5 cm-rel csökkentenénk, a középső él hosszát pedig 10 cm-rel növelnénk, akkor egyenlő hosszú éleket kapnánk. Mennyi az eredeti téglatest felszíne és térfogata?
- Adott az ABCD rombusz, melyben AC és BD a rombusz átlói. A DAC szög szögfelezője és a DBC szög szögfelezője a K pontban metszik egymást. Határozd meg az AKB szög nagyságát!
- Az ábrán látható számpiramisban 1009 sorban szerepelnek a páros számok. Minden sorban a 2-es szám szerepel közepén, és balról és jobbról is a sor közepétől a széle felé növekvő sorrendben következnek a páros számok.
 - Melyik az első szám a 321. sorban?
 - Hányszor jelenik meg a számpiramisban a 172 szám?
 - Határozd meg a számpiramisban szereplő különböző számok összegét!

II. FORDULÓ (ÖSSZEÁLLÍTOTTA: HORVÁTH GÉZA)

5. osztály

Töltsd ki a keresztrejtvényt!

- Vízszintes: a)** A legkisebb olyan 6-jegyű szám, amelyben a szomszédos számjegyek különbsége pontosan 2. **f)** Számítsd ki: $23 + 199 \cdot 4 = g)$ Hány négyjegyű palindrom szám létezik? (Palindrom szám pl. a 3883, ami balról olvasva ugyanaz, mint jobbról olvasva.) **Megjegyzés:** A számok nem kezdődhetnek 0-val. **h)** Egy mezei futóversenyen 15 másodpercenként indították a futókat. Négyen versenyeztek. Az A versenyző 8 óra 10 perc 0 másodperckor, a B 8 óra 10 perc 15 másodperckor, a C 8 óra 10 perc 30 másodperckor, a D 8 óra 10 perc 45 másodperckor indult. A versenyzők a következő időpontokban érkeztek célba: A versenyző: 8 óra 21 perc, 8 másodperc; B versenyző: 8 óra 20 perc 56 másodperc, C versenyző: 8 óra 21 perc 8 másodperc, D versenyző: 8 óra 22 perc 20 másodperc. Az nyert, akinek a legkevesebb időre volt szüksége a táv megtételéhez. Hány másodpercig futott a győztes? **k)** A háromszög egyik oldala 4035 mm. Többi oldalának is egész szám a mm-ben kifejezett mérőszáma. Legfeljebb hány mm lehet a háromszög kerülete? (Kerület = a három oldal hosszának összege.) **m)** Bence elfelejtette bankkártyájának 4-jegyű PIN-kódját. Csak arra emlékszik, hogy 85-tel kezdődik, és a négyjegyű PIN-kód maradék nélkül osztható 9-cel és 5-tel is, de nem 0-ra végződik. Mi a PIN-kód két utolsó számjegye? **o)** 22 szabályos dobókockából egy tornyot ragasztottak össze. Legfeljebb hány pötty lehet az így keletkező test felszínén? (A szabályos dobókocka szemközti lapjain található pöttyök összege mindig 7.) **p)** Hány perc telik el 5 hét alatt?
- Függőleges: a)** Bergengóciában 1 alma, 1 narancs és 1 körte összesen 20 fityngbe kerül. 1 narancs annyiba kerül, mint 1 alma és 1 körte együtt, 2 narancs áráért 5 almát kapunk, 3 narancs áráért pedig 5 körtét vehetünk. Hány fityngbe kerül 3 körte? **b)** Ha egy téglát tömege 2 kg meg egy fél téglát, akkor hány kg 79 téglát? **c)** János bácsinak 5 dédunokája van, akiknek életkorai egymást követő természetes számok. A dédunokák életkorainak összege idén (2018-ban) megegyezik János bácsi életkorával. A legfiatalabb és a legidősebb életkorának összege 32 év. Melyik évben született János bácsi? **d)** Folytasd a számsort: 1, 4, 7, 10, 13, 16, ... **e)** Ha a \otimes művelet jelentése: $A \otimes B = A \cdot B - (A + B + 91)$, akkor mivel egyenlő a $175 \otimes 174$? **i)** Egy városban magyarul, németül és szlovákul beszélnek. Összesen 3890-en tudnak magyarul, 3355-en szlovákul és 3275-en németül. Közülük 1255-en beszélnek magyarul és szlovákul is, 1115-en magyarul és németül is, 1100-an szlovákul és németül is. Mindhárom nyelvet 980-an beszélik. Hány lakosa van a városnak? **j)** Hány percig van a látóhatár fölött a Hold, ha 19 óra 24 perckor kel, és 7 óra 9 perckor nyugszik? **l)** Járdát építenek 50 cm élű, négyzet alakú betonlapokból. Hány lapra van szükség egy 1 m széles és 180 m hosszú járda elkészítéséhez? **n)** Az első hordóban 143 liter, a másodikban 43 liter víz van. Hány liter vizet kell átöntenünk az elsőből a másodikba, hogy mindkét hordóban ugyanannyi víz legyen?

9. osztály

- Egy üzem kétféle minőségű alkatrészt gyárt. Az I. osztályú termék gyártásából származik a bevétele 73%-a. Hány százalékkal növekedne az üzem bevétele, ha az I. osztályú termék termelését 27%-kal, a II. osztályú termék termelését pedig 22%-kal növelnék?
- Melyek azok a háromjegyű számok, amelyeket 5-tel, 7-tel és 11-gyel elosztva a kapott maradékok összege 20?
- Egy ABCD négyzet alakú kert területe 225 m². Az AB és BC oldalak mentén fákat ültettek egymástól pontosan 3 m távolságra úgy, hogy az A, B és C csúcsokba is került egy-egy fa. Ezen kívül a kertben található még 230 rózsatő is.
 - Számítsd ki a kert területét!
 - Hány fát ültettek a kert AB és BC oldala mentén összesen?
 - Igazold, hogy a 230 rózsatő között van kettő, amelyek egymástól 1,5 méternél kisebb távolságra vannak!

Az ABC derékszögű háromszög AB átfogójához tartozó magasságának talppontja M. A K pontot úgy vesszük fel az AC befogón, hogy a KBC és BAC szögek nagysága megegyezzen. A CM és KB szakaszok metszéspontja az E pont. Bizonyítsd be, hogy EK = EB!
- Határozd meg azokat az \overline{abcd} alakú négyjegyű pozitív egész számokat, amelyekre $\overline{abcd} + \overline{abc} + \overline{ab} + a = 2018$!

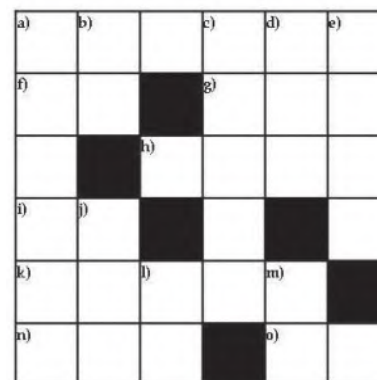
a)	b)	c)	d)	e)
f)			g)	
	h)		i)	
j)		k)	l)	
m)	n)		o)	
p)				

6. osztály

Töltsd ki a keresztrejtvényt!

Vízszintes: **a)** Egy nagy rendezvényen 707-en vettek részt. Mindenki mindenkivel kezét fogott. Hány kézfogás történt összesen? **f)** Egy számnak és a kétszeresének összege 102. Melyik ez a szám? **g)** Az 54 és a 60 legkisebb közös többszöröse. **h)** Két kétjegyű szám összege 160, különbsége pedig 34. Mennyi a szorzatuk? **i)** A derékszög 0,8-szoros (fokokban). **k)** Egy városban angolul, németül és franciául beszélnek. 38242-en angolul és németül is, 26447-en angolul és franciául is, 26242-en németül és franciául is beszélnek. Közülük 15135-en mindhárom nyelvet beszélnek. 309-en csak angolul, 101-en csak franciául és 113-an csak németül tudnak. Hány lakosa van a városnak? **n)** Egy 32-szög átlóinak száma. **o)** Ha ezt a számot 1-gyel csökkentjük, akkor egy 7-tel osztható, ha 1-gyel növeljük, akkor egy 6-tal osztható számot kapunk.

Függőleges: **a)** Ez a hatjegyű szám tartalmazza a 2, 3, 4, 5, 6, 7 számjegyeket, és osztható 36-tal és 37-tel is. **b)** Egy kamarakórus 25 tagjának az átlagéletkora 20 év. Előadás előtt az egyik tag berekedt, ezért nem tudott fellépni. A kórus megmaradt tagjainak életkora így 19 év lett. Hány éves a berekedt énekes? **c)** Ha egy téglát tömege 2 kg meg egy fél téglát, akkor hány kg 13792 darab téglát? **d)** Ennek a számnak pontosan 8 osztója van. (Vigyázz, ennek a feladatnak több megoldása is van, de ide csak az egyiket lehet beírni!) **e)** Az egyenlő szárú háromszög alapjának hossza 2018 mm. Legalább hány mm a háromszög szára, ha a szár mm-ben adott mérőszáma is egész szám? **j)** Jánosnak 6 fia van. Minden fiának 6 fia van, és ezek mindegyikének is 6 fia van. Hány dédunokája van Jánosnak? **l)** Az apa 3-szor olyan idős, mint a fia. 14 év múlva épp 2-szer annyi idős lesz, mint a fia. Hány éves most a fiú? **m)** Ákos egyforma, de a lehető legnagyobb négyzetlapokkal akar lefedni egy 990 mm és 4620 mm oldalú téglalapot. Hány négyzetlapra lesz szüksége?

7. osztály

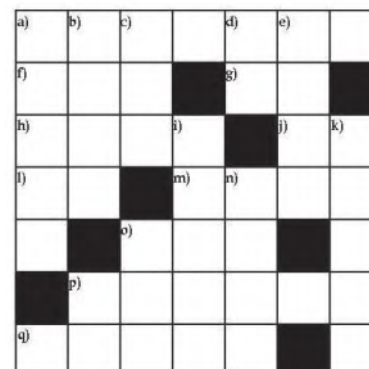
Töltsd ki a keresztrejtvényt!

Vízszintes:

a) A legnagyobb olyan hétjegyű szám, amely osztható 75-tel, és különbözőek a számjegyei. **f)** Legalább hány tanulónak kell lennie egy iskolában, hogy biztosan legyen közöttük három, aki az évnek ugyanazon a napján született? (365 napos évvel számolunk.) **g)** A tanár 34 évvel idősebb, mint a tanítványa. 4 év múlva pontosan 3-szor olyan idős lesz, mint a tanítványa. Hány éves lesz akkor (4 év múlva) a tanár? **h)** Az első 96 természetes szám összege. **j)** Hozd törzsalakra (egyszerűsítsd, ameddig csak lehet) az $\frac{1152}{1296}$ törtet! Írd le egymás mellé a törzsalakú tört számlálóját és nevezőjét! **l)** Hány átlója van

egy (konvex) tízszögnek? **m)** Bence prímtényezőire bontott egy számot. Amikor ezt a szorzatot bemásolta a füzetébe, tévedésből az egyik 2-es helyett 5-öst írt, és amikor elvégezte a szorzást, 3600-at kapott. Mi volt az eredeti szám? **o)** Hét, 10-nél nagyobb, de 20-nál kisebb, egymást követő természetes szám szorzata 253955520. Mennyi az összegük? **p)** Egy kocka térfogatának cm^3 -ben adott térfogatának mérőszáma 101-szer akkora, mint a felszínének cm^2 -ben adott mérőszáma. Hány cm^2 a kocka 1 lapjának területe? **q)** Egy repülőgép 865 km/h sebességgel 31 óra alatt kerüli meg a Földet a 48. szélességi kör mentén. Hány km a 48. szélességi kör hossza?

Függőleges: **a)** Áron a lehető legnagyobb, egybevágó négyzetlapokkal akarja beborítani az 1859 mm \times 1547 mm \times 1573 mm élű téglatest minden lapját. Hány négyzetlapra lesz szüksége? **b)** A téglalap egyik oldala 204 cm-rel hosszabb, mint a másik. Kerülete 548 cm. Hány cm^2 a területe? **c)** Bergengóciában 2 tallérért 5 petákot, 6 petákért pedig 11 fabatkát kapunk. Hány fabatkát kapunk 156 tallérért? **d)** Egy 40 €-s árucikk árát először 10%-kal csökkentették, majd néhány hónap múlva ezt a csökkentett árat 25%-kal megemelték. Hány €-ba kerül az árucikk az áremelés után? **e)** Egy négyzet alakú tereptárgy felületének egy $M = 1 : 1440$ léptékű kataszteri térképen egy 5 mm oldalú négyzet felel meg. Hány dm^2 a tereptárgy valódi területe? **i)** Egy 11-gyel osztható szám. **k)** A 2017 egyik többszöröse. **n)** A $b = 91$ cm és a $c = 39$ cm oldalú BCDE téglalaprak ugyanakkora a kerülete, mint a KLMN négyzeté. Hány cm^2 a KLMN négyzet területe? **o)** A szabályos 30-szög egyik belső szögének nagysága fokokban. **p)** Hány fok a PQIRST szabályos ötszögben a PSQ szög nagysága?

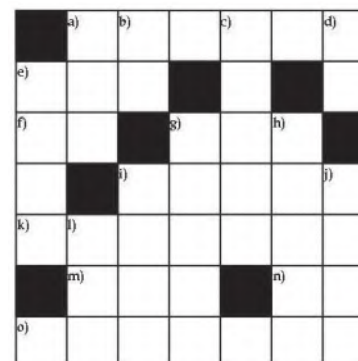
8. osztály

Töltsd ki a keresztrejtvényt!

Vízszintes: **a)** 1 cm élű szabályos dobókockákból egy 74 cm élű nagy kockát ragasztottak össze. Legfeljebb hány pötty van a nagy kocka felszínén? (A szabályos dobókocka szemközti lapjain található pöttyök összege mindig 7.) **e)** A szabályos tízszög belső szögének nagysága fokokban. **f)** A PQR derékszögű háromszög RPQ szöge 30° -os. A PR átfogó hossza 70 mm. Hány mm hosszú az RQ befogó? **g)** Ez egy prímszám. Közvetlenül előtte egy 7-tel osztható, utána egy 4-gyel osztható természetes szám áll.

i) Egy téglalap oldalainak aránya 3 : 7. Kerülete 780 cm. Hány cm^2 a területe? **k)** Egy kocka cm^3 -ben adott térfogatának mérőszáma 102-szer akkora, mint a felszínének cm^2 -ben kifejezett mérőszáma. Hány cm^2 a kocka felszíne? **m)** Egy könyv oldalainak megszámozásához 1884 számjegyet használtak fel. Hány oldalas a könyv? **n)** Egy háromszög α , β és γ szögére igaz, hogy $\beta = \alpha + 8^\circ$, $\gamma = \beta + 8^\circ$. Hány fok az α szög nagysága? **o)** 15 cm, 21 cm és 35 cm élű, téglatest alakú kövekből egy nagy, tömör kőköcskát raknak össze. Legalább hány cm^3 lesz a kocka térfogata. (A köveket egészben, darabolás nélkül kell felhasználni.)

Függőleges: **a)** Két szám szorzata 4876. Ha mindkettőt 2-vel növeljük, akkor 5170 lesz a szorzatuk. Mennyi a két szám összege? **b)** 20 tanuló írt témazárót. A maximálisan, tanulónként elérhető pontszám 15 volt. 17 tanuló fejenként 15 pontot, 2 tanuló fejenként 12 pontot, 1 tanuló pedig mindössze 3 pontot szerzett. Hány százalékra teljesített az osztály? **c)** Egy téglatest három különböző lapjának területe 1008 cm^2 , 864 cm^2 és 672 cm^2 . Hány cm^3 a kocka térfogata? **d)** Ha egy téglát tömege 2 kg

meg egy fél téglá, akkor hány kg 21 darab téglá? e) Négy egybevágó kocka térfogata. (Az él mérőszáma természetes szám.) g) Gábor leírt egy ötjegyű számot, és észrevette, hogy ez édesapja születési évszámának 11-szerese. Segítségképp elmondjuk, hogy Gábor 27 évvel fiatalabb, mint az édesapja, és 13 év múlva pontosan feleannyi idős lesz, mint édesapja. Írd le az ötjegyű számot! h) Hány km/h-nak felel meg a 4070 m/s? i) A 693 és az 1155 legkisebb közös többszöröse. j) Zoltán, Imre és Ákos összesen 2000 € jutalmat kapott: Imre 5-ször annyit, mint Zoltán, Ákos pedig 5 €-val többet, mint Zoltán. Hány €-t kapott Imre? l) Egy \bar{b} és egy \overline{ab} alakú szám szorzata. (Segítség: a \bar{b} összetett szám, az \overline{ab} pedig prímszám.)

9. osztály

Töltsd ki a keresztretjvényt!

Vízszintes: a) Két természetes szám négyzetének különbsége 280. Szorzatuk egy háromjegyű szám. Mennyi lehet a szorzatuk? d) Kis négyzetlapokból egy nagy négyzetet akarunk kirakni. Ha kirakjuk a lehető legnagyobb négyzetet, akkor fölmarad 15 négyzetlap. Ha olyan négyzetet akarunk kirakni, amelynek az oldala 1 kisnégyzetnyivel hosszabb, akkor hiányozni fog 26 darab kis négyzet. Hány kis négyzetünk van? f) A téglatest három élének hossza 5281 cm, 8378 cm és 7198 cm. Hány cm a testtélője? h) Hányféleképpen választhatunk ki egy 2-tagú csapatot 6 tagból? i) Aladár, Béla és Dénes egy műszaki újtársért összesen 20786 € jutalmat kapott: Béla 136 €-val kevesebbet, mint Aladár, Dénes pedig 5%-kal kevesebbet, mint Béla. Hány €-t kapott Aladár? l) A hajó méterben adott hosszának, a hajóskapitány életkorának és unokái számának szorzata 126119. Hány m a hajó hossza? m) Az ABCD trapéz adatai: $|AB| = 200$ dm, $|DC| = 100$ dm, $|AD| = 100$ dm $\angle DAB = 90^\circ$. Hány mm a trapéz kerülete? Az eredményt kerekítsd egész számra! p) Egy 636056 mm³ térfogatú kockában elhelyezünk egy maximális térfogatú gömböt. Hány mm³ a gömb térfogata? (Az eredményt kerekítsd egész mm³-ekre! A π értékét a számoló-

a)	b)	c)	d)	e)	
	f)		g)		
h)			i)		j)
		k)	l)		
m)	n)		o)		
	p)			q)	
r)			s)		

gépéről vedd legalább 9 tizedesjegynyi pontossággal! A gömb térfogata: $V = \frac{4\pi r^3}{3}$. r) Ennek a számnak 16 osztója van. s) Egy

4,1 m × 4 m méretű, téglalap alakú ágyásra 10 mm csapadék esett. Hány liternyi csapadék esett az ágyásra?

Függőleges: b) Két szám szorzata 127764. Ha mindkét számot 4-gyel növeljük, akkor 130640 lesz a szorzatuk. Mennyi a két szám összege? c) Ha egy szabályos n-szög oldalainak számát megkétszerezzük, akkor minden szöge 15°-kal nagyobb lesz. Hány oldalú a sokszög? d) Két négyzetszám összege 36602, különbsége pedig 36360. Mennyi a két négyzetszám szorzata? e) Egy tömör kockát egyik lapjával párhuzamos síkokkal egységnyi magasságú rétegekre szeletelünk. A kocka élének

mérőszáma egész szám. A keletkezett testek együttes felszíne a kocka felszínének $4\frac{1}{3}$ -szorosa. Hány térfogategység a kocka

térfogata? g) Egy feleletválasztós matematikaversenyen 30 feladatot kell megoldani. Minden versenyző kap 30 pontot, és ezen felül minden jó válaszért 4 pontot. Minden rossz válaszért levonnak 1 pontot. Szabolcs mind a 30 feladat kérdésére válaszolt, és 135 pontot kapott. Hány jó válasza volt? h) Egy kör területének cm²-ben kifejezett mérőszáma 87,5-szer nagyobb, mint a kerületének cm-ben kifejezett mérőszáma. Hány cm a kör sugara? j) Két természetes szám legkisebb közös többszöröse 1296, legnagyobb közös osztója pedig 54. Mennyi a szorzatuk? k) Az „A” termék ára kg-onként 4 €, a „B” terméké kg-onként 5 €. Hány kg „B” terméket kell hozzákevernünk 8552 kg „A” termékhez, hogy a keveréket 4,20 €-ért árulhassák? n) 5 egymást követő természetes szám összege 2160. Mi a legkisebb szám? o) 8.00 órakor elindul az A városból egy jármű 60 km/h sebességgel az A-tól 167,5 km-re fekvő B város felé. 9.00 órakor elindul vele szembe (B városból az A város felé) egy jármű 90 km/h sebességgel. Hány perce lesz úton a B városból induló jármű, amikor a két jármű találkozik? q) Egy 25-tagú társaság átlagéletkora 24 év volt. Egy tag kilépésével az átlagéletkor 23,5 évre csökkent. Hány éves a kilépett tag?

KATEDRA VÁMBÉRY ÁRMIN FÖLDRAJZVERSENY

ROVATVEZETŐ: TÓTH TIBOR, vambery.armin.foldrajzverseny@gmail.com

AZONOSÍTÓ SZÁM: 2018002

XVIII. VÁMBÉRY ÁRMIN FÖLDRAJZVERSENY KIÉRTÉKELÉSE ÉS FELADATAINAK MEGOLDÁSA

A Vámbéry Polgári Társulás főszervezésében 2018. április 5-6 között került megrendezésre a XVIII. Vámbéry Napok Dunaszerdahelyen. Hagyományosan, a Vámbéry Napok második napján került sor az idei évben is a Katedra folyóirat által szervezett Vámbéry Ármin Földrajzverseny országos döntőjére, melynek lebonyolítását társszervezőként a Vámbéry Ármin Alapiskola vállalta. Az országos döntőre levelező fordulók legjobb csapatai kaptak meghívást. A versenyt Hodossy Gyula, a Vámbéry Polgári Társulás igazgatója nyitotta meg, majd a Vámbéry Ármin Alapiskola igazgatóhelyettese Gáspár Mária üdvözölte a döntősöket és felkészítőiket. Köszöntőt mondott Fibi Sándor, a Vámbéry Polgári Társulás választmányi tagja, majd Domonkos Tímea tanárnő koordinálásával megkezdődött a csapatok megmérettetése. Az idei évben háromtagú zsűri, Fibi Sándor, Nagy Iván, a Csallóközi Múzeum kurátora és etnológusa, valamint Zirig Árpád pedagógus, költő, író, felügyelte és értékelte a versenyzők munkáit. A négyfordulós verseny kérdései közt a levelező fordulóhoz hasonló szerkezetben Vámbéry Ármin életrajza, művei és utazásai, a Keleti világot érintő kérdések, valamint

az idei évben Felvidékkel foglalkozó feladatok mérték fel a versenyző csapatok megszerzett ismereteit. Első feladatként egy Vámbéry Árminnal készített képelembeli riportot kellett kijavítani, melyet a diákok nagyon ügyesen oldottak meg. A második feladat a Kelet (Közép- és Kelet-Ázsia) térképét foglalta magába, mely komoly próbára tette a csapatokat. A harmadik feladat a Felvidékkel foglalkozott, melyben képeket kellett adott településekhez kapcsolni. A csapatok jó helyismeretükről tettek tanúbizonyságot, mivel magas pontszámokat szereztek a fordulóban. Az utolsó forduló egy keresztretjvény volt, ami igazán kedvelt feladat volt a versenyzők körében.

A fordulókát követően, a javítás végeztével a Karaván csapata végzett az első, a Kis Felfedezők csapata pedig a második helyen. A harmadik helyen pontegyenlőséggel a Gekksók és a Bartókosok csapata végzett. Az ünnepélyes eredményhirdetést és díjátadót az iskola aulájában tartották, ahol a zsűri tagjai röviden értékelték a fordulók megoldásait, majd a Lilium Aurum kiadó jóvoltából, oklevelek mellett értékes és hasznos könyvjutalomban részesítették a résztvevő csapatokat.

CSAPAT-NÉV	CSAPATTAGOK	ISKOLA	FELKÉSZÍTŐ TANÁR	PONT-SZÁM
A karaván	<i>Turányi Réka, Édes Árpád, Tóth Gergely</i>	Édes Gergely Alapiskola - Madar	Zahorcsek Mária	67
Kis felfedezők	<i>Dienes Viktória, Mikle Viktória, Száraz Viktória</i>	Nagycétényi Alapiskola	Bartos Boglárka	63
Gekkosok	<i>Varga Lujza, Hoffmann Andor, Szabó Bence</i>	Czuczor Gergely Alapiskola - Érsekújvár	Szolár Géhrny Mónika	59
Bartókosok	<i>Litavec Fanny, Górány Balázs, Szabó Bence</i>	Bartók Béla Alapiskola - Nagymenyér	Fábrók Annamária	59
Föcisták	<i>Simon Boglárka, Téglás Panna, Keserű Orsolya</i>	Munka Utcai MTNY Alapiskola - Komárom	Kovács Zsuzsanna	55
Ármin és a mókások	<i>Bedecs Patrik, Kertész Ármin, Lénárt Dóra</i>	Széchenyi István Alapiskola és Óvoda - Felsőszeli	Néma Dezső	43
ÁBB csapat	<i>Kuzma Ádám, Gacsay Bence Barnabás, Stofan Barbara</i>	Boldog Salkaházi Sára Egyházi Iskolaközpont - Szepsi	Kovács Éva	38
Komáromi dervisek	<i>Farkas Fanni Gyuricsek Ákos, Jóba Máté</i>	Jókai Mór Alapiskola - Komárom	Varga Tamás	36
Ifjú felfedezők	<i>Kocsis Orsolya, Mátyus Eszter, Szalai Adrián</i>	Sztampay János Alapiskola - Köbölkút	Kunyik Tamás	36
Udvardi No Name	<i>Kukan Klaudia, Tankó Karina, Tóth Sofia, Végh Tímea</i>	Majthényi Adolf Alapiskola - Udvard	Monka Éva	35

A döntőbe jutott csapatoknak szívből gratulálok, hiszen bizonyosságot tettek rátermettségükről, észbéli fölényükről, szorgalmukról kortársaikkal szemben. A jövőben sok sikert, szorgos munkát és sikeres felkészülést kívánok a viszontlátás reményében. A felkészítő kollégáknak köszönöm a fáradságos munkát a felkészülés és a levelező fordulók ideje alatt. Kívánok sok sikert, kitartást, hogy a következő iskolaévben is találkozhatassunk ezen a rangos versenyen.

Tóth Tibor

A DÖNTŐ FELADATAI

1. feladat – Riport: Az alábbi képzeletbeli riport 10 hibás adatot tartalmaz. Olvassátok el figyelmesen, jelöljétek be, majd javítsátok ki, hogy a riportban szereplő adatok igaz állításokat tartalmazzanak. (zárójelben a helyes megoldások szerepelnek)

Kedves versenyzők!

Engedjétek meg, hogy nagy szeretettel köszöntsem a híres felfedezőt, orientalistát, Vámbéry Ármin a Kodály Zoltán (Vámbéry Ármin) Alapiskolában a 2017/2018-as Vámbéry Ármin Földrajzverseny országos döntőjén. Rövid beszélgetésünk alkalmával szeretnék Önnek, tisztelt Ármin pár rövid kérdést feltenni.

Kérem, csak nyugodtan

Köszönöm szépen. Először is szeretném megkérdezni, milyen érzés itt lenni, látni a fiatal generációt összemérni tudásukat az Önről elnevezett neves földrajzi versenyen?

Első sorban nagy megtiszteltetés, hogy munkásságomat ilyen méltó módon ismerik el. Csodálatos látni, ahogy ezek a fiatalok csillogó szemekkel, minden tudásukat latba vetve méretetnek meg.

Kérem, meséljen utolsó újtárról! Ha jól tudom, a napokban érkezett haza Közép-Ázsiából.

Igen, így van. Húsvét után érkeztem, felkerestem szülői házamat Szentendrén (Szentgyörgyön), majd rövid pihenő után ide, Dunaszerdahelyre utaztam, hogy eleget tegyek eme kedves meghívásnak.

Utolsó utazásomról röviden csak annyit mondanék, hogy egy megpróbáltatásokkal teli, sokszor veszélyes, kalandos, de eredményes expedíció volt.

Milyen céllal indult útnak erre a veszélyes terepre?

A kivándorolt magyarok körülményeit (a magyarok eredetét) indultam kutatni. Mellette azonban a közép-ázsiai népek életét, mindennapjait, szokásait és történelmét is megismertem, megfigyeltem, lejegyeztem.

Nem volt veszélyes dokumentációt készíteni rólu? Nem tartott tőle, hogy kémnek nézik és börtönbe vetik?

Sajnos, eléggé veszélyes volt a feladat, de jól lepleztem jegyzeteimet. Arabos betűkkel, német (magyar) nyelven írtam őket, hogy a legkisebb gyanú se merüljön fel.

Ez valóban furfangos megoldás volt. Mikor olvashatjuk a jegyzeteket könyv formában?

Nehéz előre megválaszolni a kérdést. Jelenleg az utazásom jegyzeteiből két könyvön dolgozom, az egyik a Közép-Ázsiai utazás, egy élményekkel teli útleírás, a másik címe pedig Szamarkand története (Bokhara története), egy történelmi összefoglalás az utazásom térségéről.

Nagyon várjuk már a könyvek megjelenését. Van-e kedvence a már megjelent könyvei közül?

Igen, van, annak ellenére, hogy mindegyik könyvem, tanulmányom írásában nagy örömet leltam. A legkedvesebb írommányom a Kínai tündérmesék (Indiai tündérmesék). Mindig is vonzott Kína, célom, hogy eljussak oda, megismerjem kultúrájukat, mentalitásukat, mindennapjaikat.

Apropó, külföld. Melyik országok területén járt már? Volt-e olyan ország, ahol nagy tisztelettel, barátsággal fogadták?

Megszámolni is nehéz lenne már, mennyi országot látogattam meg. Legkedvesebb fogadtatásban talán Magyarországon (Angliában) volt részem. De Oroszországba is kaptam meghívást, sőt, ügynöki munkát is kínáltak, aminek köszönhetően még több ország kapuja nyílt meg előttem. Viszont a politikai nézeteik miatt nem tudtam elfogadni ezt a kecsesítő ajánlatot. Sajnálattal hallom. Munkássága során mit tart a legnagyobb eredménynek, megtiszteltetésnek?

Egy pillanat, próbálok rangsorolni... Talán a legnagyobb eredmény, hogy részt vehettem több neves kutatóval, tudóssal a Magyar Földrajzi Testület (Magyar Földrajzi Társaság) megalapításában. A legnagyobb elismerés és megtiszteltetés közé tartozik, hogy National Geographic (Royal Geographical Society) a tagjává választott.

Valóban szép eredmények, szívből gratulálok hozzá. Egy utolsó kérdést engedjen meg, kedves Ármin. A mai fiatalságot nagyon érdeklik a sztárok, a hírességek. Milyen jelentős, neves személyiséggel találkozott eddigi munkássága során? Óh, igen. Ez nemcsak a mostani időkben izgatja a fiatal nemzedéket. Mindig is nagy motiváció volt. Számomra is az, nem tagadom. A legizgalmasabb találkozásaim közé tartozik Abdul Hamid szultánnal, az oszmán világ kalifájával, vagy a Monarchia

császárával való audienciám, de Erzsébet királynővel (Viktória királynővel) való teázásom is emlékezetes, kellemes emlékek. Nahát! Biztosan meghatározó emlékek, remélem a mai verseny és a találkozásunk is méltó helyet kap emlékezetében. Nagyon szépen köszönöm a beszélgetést. További szép napot, sok erőt, kitartást kívánok a további munkásságához. Köszönöm szépen, viszont kívánom. A viszont látásra! Viszont látásra!

2. feladat – Kelet: Nevezzétek meg a meghatározások alapján a településeket, majd írjátok be a térképbe is a csillagokkal jelölt helyre! (zárójelben a helyes megoldások szerepelnek)

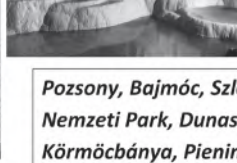
1. Keleti utazásainak első jelentős állomása (**Konstantinápoly / Isztambul / Sztambul**)
2. Kézjegyét egy korabeli falírka (graffiti) őrzi itt (**Perszeopolisz**)
3. Utazásai legkeletibb pontja (**Szamarkand**)
4. Husszein Daim pasa itt látta vendégül Vámbéry Ármint (**Erzerum**)
5. Itt csatlakozott egy zarándokcsoporthoz, akikkel Shirázig utazott (**Teherán**)
6. Hasszam esz Szaltana herceg itt látta el az utazás minden kellékével (**Meshed / Mashad**)
7. Ezen emírség történetét is megírta (**Bokhara / Buhara**)
8. Eme településen hetekig aludt a földön, mint egy koldus (**Herat**)
9. Európai barátai meleg fogadtatásban részesítették itt hazatérése során (**Tebriz**)
10. A róla elnevezett kánság központja, egy afgán itt meg is gyanúsította, hogy orosz kém (**Khiva / Hiva**)

3. feladat – Felvidék: Állapítsátok meg, mit ábrázolnak a képek! Határozzátok meg, hol találhatóak és melyik mai szlovák kerületben fekszenek! (zárójelben a helyes megoldások szerepelnek)

Település (kerület – kép)

- Pozsony (**Pozsonyi kerület – Új-híd / SNP híd**)
 Bajmóc (**Trencsényi kerület – Bajmóci vár**)
 Szlovák Karszt Nemzeti Park (**Kassai kerület – Domicai cseppkőbarlang**)
 Dunaszerdahely (**Nagyszombati kerület – Vámbéry Ármin szobra**)
 Körmöcbánya (**Besztercebányai kerület – pénzverde**)
 Pieninek Nemzeti Park (**Eperjesi kerület – tutajosok a Dunajec folyón**)
 Vlkolinc (**Zsolnai kerület – Vlkolinc skanzen**)
 Gúta (**Nyitrai kerület – hajómalom**)
 Komárom (**Nyitrai kerület – Központi erőd / Lipótkapu**)
 Dévény (**Pozsonyi kerület – Dévény vára**)

Pozsony, Bajmóc, Szlovák Karszt Nemzeti Park, Dunaszerdahely, Körmöcbánya, Pieninek Nemzeti Park, Vlkolinc, Gúta, Komárom, Dévény

4. feladat – Keresztrejtvény: Fejtsék meg a meghatározások alapján a keresztrejtvényt! Magyarozzátok meg mit jelent a megfejtés magyarul! Hová utazott, mikor ezzel találkozott, mi a mai neve és melyik országban található? (zárójelben a helyes megoldások szerepelnek)

Megfejtés: (BUTTERKIPFEL)

Magyarul: (VAJAS KIFLI)

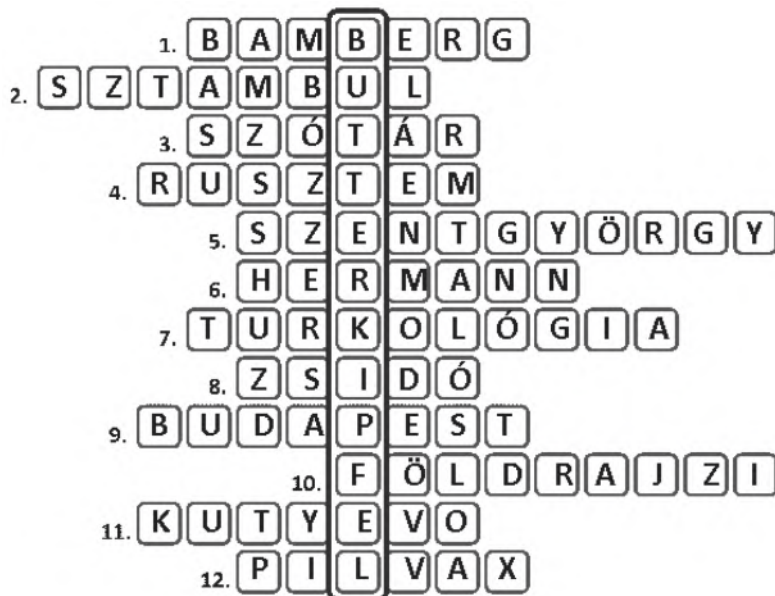
Uticélya: (LUNDENBURG)

Mai neve: (BŘECLAV)

Ország megnevezése: (CSEHORSZÁG)

Meghatározások:

1. Innen származik családja
2. Utazásai első jelentős állomásának rövidebb megnevezése (gyakran használja műveiben), itt válik igazi törökké
3. Első műve
4. Fia keresztneve
5. Születésének helyszíne
6. Eredeti keresztnév
7. Ő alapította meg a világ első ilyen tanzékét
8. Családja vallása
9. Halálának helyszíne
10. Ennek a társaságnak az egyik alapítótagja
11. Itt tanult meg törökkül
12. Itt ismerkedett meg Garay János jóvoltából Vörösmarty Mihállyal

KATEDRA TÖRTÉNELEMVERSENY

ROVATVEZETŐ: ANGYAL LÁSZLÓ, tortenelem.katedra@gmail.com

AZONOSÍTÓ SZÁM: 2018003

Tisztelt kollégák, kedves diákok!

2018. május 3-án zajlott Dunaszerdahelyen a Katedra Történelemverseny országos döntője. A döntőben azok a csapatok vettek részt, amelyek a levelező fordulókban a legjobb eredményt érték el.

A verseny idén mérőföldkőhöz is érkezett, hiszen belépett a harmadik decenniumába. Mint ismert, az ország magyar iskoláinak egyik legsikeresebb levelezős tantárgyversenyét az 1997/1998-as tanévben indította útjára Simon Attila, s az első évad témája a honfoglalás és az Árpád-kori Magyarország története volt. Akkor még 7 fordulón át oldották a feladatokat a tanulók, s több mint háromszáz diák kapcsolódott be a versenybe. A versenyt rajta kívül még Földes József és Presinszky Ágnes történelemtanárok szervezték lelkesen évről évre. 2017 augusztusától Angyal László történelemtanár, nyelvész látja el a szervezési feladatokat.

Az idei évfolyamba 35 iskola 49 csapata kapcsolódott be. A tanulók öt fordulóban mérhették össze tudásukat. A verseny idei témája – a folytonosság megtartása végett – a reformkor és az 1848/1849-es szabadságharc története volt. Az idei verseny rövid korszakot ölelt fel, így ez kiváló alkalmat adott arra, hogy részletesebben is megismerkedhessenek a diákok a témával. A tanárok feladata volt, hogy a diákok örömmel vegyenek részt a történelem megismerésében, s ne váljon a tantárgy pusztán az ismeretek mechanikus közvetítőjévé. Nélkülük bármilyen színes és gazdag tankönyv holt anyag. Ha jól teszi a dolgát a tanár, akkor a múlt eseményei is mobilis, színes aktualitásokká válnak, a történelem tanítása könnyedebbé és játékosabbá. A verseny azt a célt volt hivatott maga elé kitűzni, hogy a diákok és a tanárok együttesen tárják fel a választott történelmi korszak eseményeit. A döntőben a legjobb 20 csapat vett részt, hogy még egyszer megmérhetessenek a legeredményesebb csapatokkal szemben, amelyek a következő iskolákat képviselték: Katona Mihály Alapiskola, Búcs; Kováts József MTNYA, Bátorkeszi; Munka Utcai MTNYA, Komárom; Alapiskola és Óvoda, Eperjes; Nagymagyari MTNYA; Móricz Zsigmond Alapiskola és Óvo-

da, Diósförgepatony; Kazinczy Ferenc MTNYA, Tornalja; Selye János Gimnázium, Komárom; Széchenyi István Alapiskola és Óvoda, Felsőszeli; Zselízi MTNYA; Czuczor Gergely Alapiskola, Érsekújvár; Jedlik Ányos Alapiskola, Szimó; Alapiskola, Lakszakállas; Alapiskola és Óvoda, Nádszeg; Borsos Mihály MTNYA, Nagyfödemes; II. Rákóczi Ferenc Alapiskola, Gúta; Gáspár Sámuel Alapiskola és Óvoda, Csicsó; József Attila Alapiskola és Óvoda, Vásárút; Kóczán Mór Alapiskola, Csilizradvány; Alapiskola, Felsőpatony. A verseny reggel kilenc órakor vette kezdetét a dunaszerdahelyi Építészeti Szakközépiskolában. A verseny új szervezője, Angyal László köszöntötte a részt vevő csapatokat és felkészítő tanáraikat.

A verseny tíz fordulóból állt. Az egyes fordulókban a tanulóknak egy-egy feladatlapot kellett kitölteniük a rendelkezésükre álló időben. A diákok fejtettek keresztrejtvényt, vaktérképpel dolgoztak, képet ismertek fel, fogalmakat magyaráztak, időrendőrk voltak, csatákat ismertek fel stb. Ezt követően a felkészítő tanárok segítségével közösen történt a feladatlapok javítása, melyek alapján felállt a csapatok végleges sorrendje. A legeredményesebb csapatnak a Bátorkesziről érkezett Társalkodási Egylet csapata bizonyult a Kováts József Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskolából, tagjaikkal, Cséplő Orsolyával, Szombath Máttával és Nátek Pannával. Felkészítő tanárunk Pelle István volt. A második helyen a Nemes Ifjak Társasága nevű csapat végzett Búcsról a Katona Mihály Alapiskolából, melynek tagjai Bóna Szabina, Soós Péter és Szendi Emese voltak, felkészítő tanárunk ugyancsak Pelle István volt. A harmadik helyen – azonos pontszám alapján – két csapat osztozott: a komáromi Munka Utcai Magyar Tanítási Nyelvű Alapiskola Hídépítők nevű csapata Keserű Borbála, Balahó András, Banský Máté felállásban, felkészítő tanárunk Szabó Kinga, valamint a vásárúti József Attila Alapiskola és Óvoda Reformerek 2 csapata Tóth Mónika vezérletével, tagjai Bugár Noémi, Nagy Ferenc Márk és Menző Márk voltak.

A legeredményesebb csapatoknak és felkészítő tanáraiknak szívből gratulálunk! Elismerésre méltó viszont minden egyes

csapat hozzáállása, lelkesedése és teljesítménye is. Külön köszönet illeti azon kollégákat, akik már a verseny elindítása óta állandó résztvevői a döntőknek, s szinte minden évben bekapcsolódnak diákjaikkal a történelemversenybe. Arra biztatunk minden iskolát és történelmet kedvelő tanulót is, hogy vegye-

nek részt a Katedra Történelemverseny jövő évi megmérettéseiben is! Töretlenül bízom abban, hogy együttesen, kellő elszántsággal folytatódhat a verseny sikertörténete a következő években is.

Angyal László, a verseny szervezője

A KATEDRA TÖRTÉNELEMVERSENY ORSZÁGOS DÖNTŐJÉNEK EREDMÉNYEI

Csoport neve	Pontszámok										Össz-pontszám	Helyezés
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.		
Nemes Ifjak Társasága	15	13,5	16	9	9	12	12	8	5	6,5	106	2.
Társalkodási Egylet	16,5	15	15	13	7	9	12	7	9	5	108,5	1.
Hídépítők	15	9	13	16	6	11	11	7	7	5,5	100,5	3.
Kinderkommandó	9	0,5	10	2	2	0	5	2	5	1	36,5	17.
Nagymagyar	14	8	15	13	7	7	8	6	4	3,5	85,5	5.
Reformerek 1	10	5	11	1	3	4	9	7	4	1	55	13.
Gömöri testőrök	6	5,5	9	2,5	1	1	7	4	3	1,5	40,5	16.
Senkik	13	5,5	16	7	6	3	10	5	8	4	77,5	8.
Széchenyi követői	16	7	13	5,5	5	6	10	6	4	6	78,5	7.
Időutazók 1	6	7	16	9	4	4,5	9	4,5	3	2,5	65,5	10.
Pezsgődiéta	13	5	5	9,5	4	4	6	5	5	3,5	60	11.
Szímői FBI	14	7	16	10,5	9	7	5	8	8	5,5	90	4.
Töritörők	7	4,5	12	3	1	2	9	5	4	0,5	48	15.
Vad angyalok	5	1	6	0	0	0	5	5	2	0	24	19.
Gráciák	13	5	14	9,5	8	6	9	5	3,5	6,5	79,5	6.
Táblabírák	13	8	11	8	3	7	7	4,5	3	4,5	69	9.
Időutazók 2	10	9	6	3	4	6	8	3	5	2	56	12.
Reformerek 2	16	12,5	15	15	9	8	7	5	7	6	100,5	3.
A lányok, na meg a Bálint	11	2,5	13	2,5	4	1	9	4	5	0,5	52,5	14.
A jövő reménységei	5	1	9	2	3	0	9	2,5	3	0	34,5	18.

A KATEDRA TÖRTÉNELEMVERSENY ORSZÁGOS DÖNTŐJÉNEK FELADATAI

1. forduló: Vaktérkép (15 pont)

Jelöld be a felsorolt csatahelyeket a vaktérképen, majd válaszolj a kérdésekre!

	Mikor történt?	Kik győztek?
Pákozd
Segesvár
Temesvár
Schwechat
Kápolna

Megoldás:

Pákozd	Mikor történt?	1848. szeptember 29.
Segesvár		1849. július 31.
Temesvár	Mikor történt?	1849. augusztus 9.
Schwechat		1848. október 30.
Kápolna		1849. február 26–27.

Kik győztek?	magyarok (Móga János)
	oroszek és osztrákok (Alexander Nyikolajevics Lüdersch és Eduard Clam-Gallas osztrákok (Haynau tábornagy) osztrákok (Windischgrätz) osztrákok (Windischgrätz)

2. forduló: Keresztrejtvény (18 pont)

Fejtsd meg a keresztrejtvény vízszintes sorait, majd válaszolj a kérdésekre!

1. Ezt a darabot mutatták be 1848. március 15-én a Nemzeti Színházban
2. Széchenyi ebben a könyvében ír megvalósítandó programjáról
3. A kor ünnepezt színésznője, Jókai Mór felesége
4. Itt adta ki Ferenc József az oktrojált alkotmányt
5. A komáromi erőd utolsó parancsnoka
6. Ilyen nyelven szólalt fel Széchenyi István 1825-ben a diétán
7. A Lánchíd kivitelezésének irányítója volt, ő tervezte a budai váralagutat
8. A reformkori országgyűlések korabeli elnevezése
9. Az ő jelenlétében adták át a Lánchidat
10. A szabad sajtó egyik első terméke
11. A legszegényebb jobbágy
12. A nemesség adómentességének megszüntetése, a vagyon utáni egyenlő adózás,-viselés
13. Aradon ezen a téren áll a Szabadság szobor (régii elnevezése)
14. Az időszaki sajtó, a könyvek kiadásának előzetes ellenőrzése
15. A március 15-i forradalom jelképe

Megfejtés:

Ki töltötte be ezt a posztot a Batthyány-kormányban?

Melyik párt tagja volt?

Megoldás:

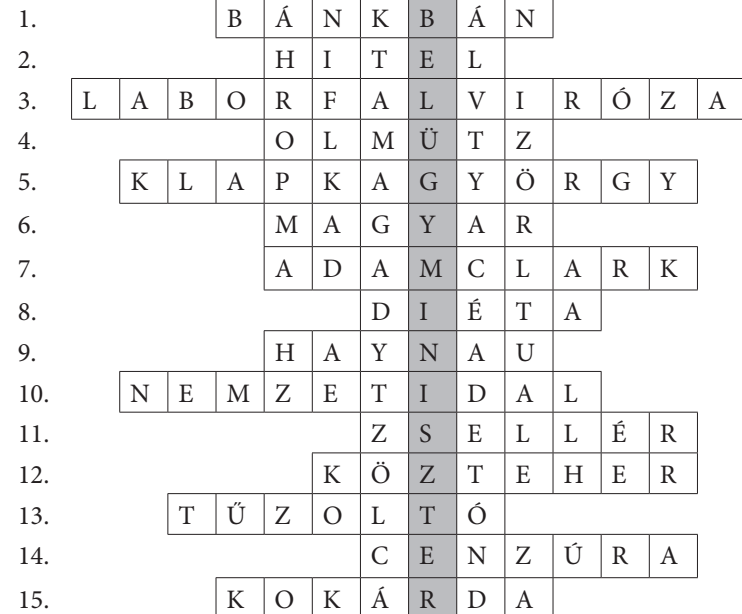
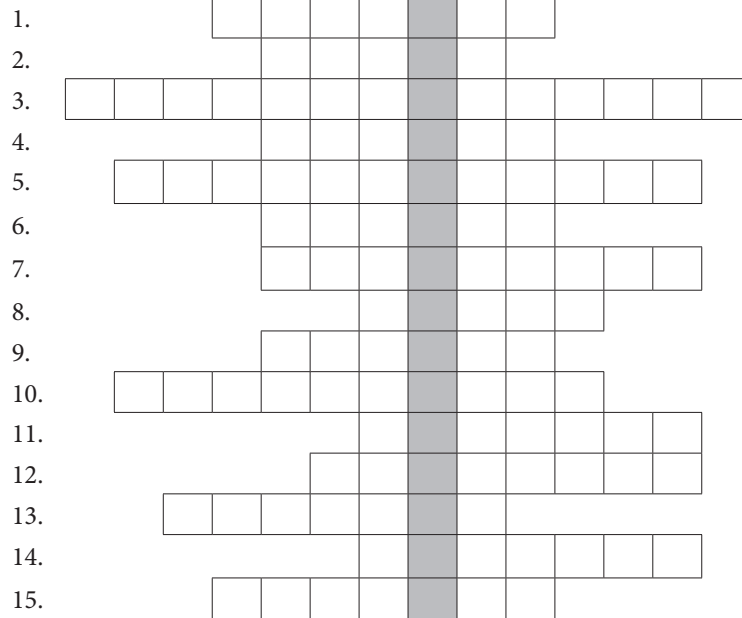
Megfejtés: **BELÜGYMINISZTER**

Ki töltötte be ezt a posztot a Batthyány-kormányban?

Szemere Bertalan

Melyik párt tagja volt?

Ellenzéki Párt

3. forduló: Időrendőr (16 pont)

Állítsd időrendbe a pesti (márciusi) forradalom eseményeit, majd a betűk megfelelő helyre írásával jelöld az események helyszínét! **Figyelem! Valamelyik helyszínt két eseményhez is társulhat!**

-a fiatal értelmiség csatlakozása
-a Helytartótanács meghátrál.....
-a 12 pont és a Nemzeti dal megjelentetése.....
-a forradalmi ifjak gyülekezőhelye.....
-húszezres tömeggyűlés.....
-a város vezetői csatlakoznak a követelésekhez.....
-a Bánk bán előadása.....
-Táncsics Mihály kiszabadítása.....

- a) Városháza
- b) Buda vára
- c) Pilvax kávéház
- d) Pesti egyetem
- e) Nemzeti Múzeum
- f) Nemzeti Színház
- g) Landerer nyomda

- 2. a fiatal értelmiség csatlakozása d) **Pesti egyetem**
- 6. a Helytartótanács meghátrál b) **Buda vára**
- 3. a 12 pont és a Nemzeti dal megjelentetése g) **Landerer nyomda**
- 1. a forradalmi ifjak gyülekezőhelye c) **Pilvax kávéház**
- 4. húszezres tömeggyűlés e) **Nemzeti Múzeum**
- 5. a város vezetői csatlakoznak a követelésekhez a) **Városháza**
- 8. a Bánk bán előadása f) **Nemzeti Színház**
- 7. Táncsics Mihály kiszabadítása b) **Buda vára**

4. forduló: Esemény-Hely-Idő (20 pont)
Egészítsétek ki a táblázatot!

Esemény	Helye	Ideje
Jellasics veresége		1849. március 4.
	Kápolna	
V. Ferdinánd lemondása		1849. április 14.
	Tápióbicske	
		1848. október 6.
Görgei hatalomátvétele		
	Temesvár	
		1849. október 6.

Megoldás:

Esemény	Helye	Ideje
Jellasics veresége	Pákozd	1848. szeptember 29.
I. Ferenc József új, oktrojált alkotmányt ad ki	Olmütz	1849. március 4.
Dembinski veresége Windisch-Gratztól (a honvédsereg veresége)	Kápolna	1849. február 26–27.
V. Ferdinánd lemondása	Bécs	1848. december 2.
Az országgyűlés kimondja Magyarország függetlenségét, a Habsburg-ház trónfosztása, Kossuth kormányzóelnök lesz	Debrecen	1849. április 14.
Damjanich vereséget mér Jellačićra	Tápióbicske	1849. április 4.
Kitör a forradalom	Bécs	1848. október 6.
Görgei hatalomátvétele	Arad	1849. augusztus 11.
Bem veresége Haynau ellen	Temesvár	1849. augusztus 9.
Kivégzik a 13 aradi vértanút (Batthyány kivégzése Pesten)	Arad (Pest)	1849. október 6.

5. forduló: Ki vagyok én? (10 pont)

- a) A Batthyány-kormány vallás- és közoktatásügyi minisztere voltam. *A falu jegyzője* c. regényemmel váltam ismertté az irodalomban.
- b) Az orvostudományban az „anyak megmentőjeként” váltam ismertté.
- c) „Kis szürke embernek” neveztek. 1848 novemberében egy lengyel ifjú merényletet kísérelt meg ellenem. Áttértem a mohamedán hitre, s Murát pasa néven Aleppóban kormányzó voltam.
- d) A Szepes megyei Toporcon láttam meg a napvilágot. A prágai egyetemen kémiát tanultam, doktori értekezésemet a kókuszdió illóolajaiból írtam.
- e) A szabadságharc egyik legfiatalabb tábornoka voltam. 1848 novemberétől a bánági hadtest vezérkari főnöke voltam. Később Komárom erődjének és őrségének parancsnoka lettem.
- f) Az itáliai forradalmi háborúban jó katonának bizonyultam. 1849 tavaszán kíméletlenül vertem le az észak-itáliai Brescia lakosainak fegyveres felkelését. Nőket vesszőztettem meg itt büntetésként.
- g) A márciusi ifjak egyike voltam. 1849 januárjában megszerveztem a Rákóczi-szabads csapatot. Történeti munkáimat a magyar múlt nagyjairól írtam.
- h) 20 évesen, 1837-ben találtam fel a foszforos, kén nélküli gyufát. 1839-ben Pesten berendeztem az első gyufagyáramat.

- i) „A király személye körüli” miniszter voltam. Az ország egyik leggazdagabb földbirtokosa voltam. Konzervatív beállítottságú politikusként ismertek.
- j) A csornai győző voltam, aki Temesvár után is az utolsó emberig és az utolsó töltényig harcoltam.

Megoldás:

- a) Eötvös József
 b) Semmelweis Ignác
 c) József Bem
 d) Görgey Artúr
 e) Klapka György
 f) Julius Haynau
 g) Vasvári Pál
 h) Irinyi János
 i) Eszterházy Pál herceg
 j) Kmetty György

6. forduló: Csatak (20 pont)

Találjátok ki, melyik csatáról teszünk említést az alábbi mondatokban, és írjátok le a csatak pontos időpontját!

- a) A magyar sereg parancsnokságát Móga János altábornagy vette át ebben a csatában
- b) Olyan csata, amelyben Puchner altábornagy megveri Bem vezérőrnagy seregét.
- c) A tíz dandárra osztott, mintegy 27000 főnyi magyar hadsereg 82 löveggel rendelkezett. Vele szemben Jellačić 23 zászlóajjal, 45 lovasszázaddal és 75 löveggel rendelkezett.
- d) Ez a csata jelentős magyar győzelemmel végződött, s a becslések szerint mintegy 800–1000 fős veszteségbe került. A győzelmet Damjanich kitartása, Aulich helyzettefelismerése, no meg a honvédek ezreinek bátorsága eredményezte.
- e) Guyon előre megírta hadi jelentését a hágó beviteléről, s csak a halottak és sebesültek számát hagyta üresen. Segítségére volt Erdősi Imre piarista szerzetes is, aki szlovákul lelkesítette a katonákat.
- f) A Görgei Artúr vezette feldunai magyar hadsereg 29838 fővel, 9794 lóval és 144 löveggel megadta magát Rüdiger orosz lovassági tábornoknak.
- g) Kmety csekély számú katonasága képes volt elfedni a császáriak előtt a magyar hadsereg katasztrofális állapotát, amelyről Guyon tábornok Kossuthhoz írott jelentésének legfontosabb mondata: „A sereg teljesen szét van esve.”

h) Az összecsapás szomorú nevezetességre jutott a magyar történelemben. Valahol Fehéregyháza és Héjjasfalva között esett el az egyik legnagyobb magyar költő.

- i) A Szent György tér környéki harc a védőket megfosztotta tartalékaiktól, így fokozatosan minden ponton tért nyertek a támadó csapatok. Alois von Allnoch ezredes, a várparancsnok helyettese megkísérelte a Lánchíd felrobbantását.
- j) Görgei tábornok az önálló Kmety-hadosztályt a VII. hadtest támogatására jelölte ki. Kmety a csata után folytatta eredeti feladatának ellátását: a folyó átkelőinek védelmét.

Megoldás:

- a) pákozdi csata, 1849. szeptember 29.
 b) Vízakna, 1849. február 4.
 c) schwechati csata, 1848. október 30.
 d) isaszegi csata, 1849. április 6.
 e) branyiszközi áttörés, 1849. február 5.
 f) szőlősi (világosi) fegyverletétel, 1849. augusztus 13.
 g) temesvári csata, 1849. augusztus 9.
 h) segesvári csata, 1849. július 31.
 i) Budavár visszavétele, 1849. május 21.
 j) csornai ütközet, 1849. június 13.

7. forduló: Igaz-Hamis (12 pont)

Döntsd el, igaz vagy hamis az alábbi állítás. Ha hamis, magyarázd meg, miért.

- a) A magyar posta kezdetben felbontotta a leveleket, sőt egyeseket le is másolta.
- b) A Balatoni Gőzhajózási Társaság első gőzhajója a Kazinczy volt.
- c) A koronázási ékszereket és a koronát 1849 januárjában Debrecenbe szállították, s ezután itt őrizték 1849 májusáig.
- d) A magyaroknak a szabadságharcban nem volt kiépített kémrendszerük, néhány „hivatásos” hírszerzőn kívül főleg külföldről érkező utazók, kereskedők, illetve a nagy ritkán bejutó hírlapok híreire voltak utalva.
- e) 1849. április 16-án Kossuth kinevezte húgát, Máriát országos főápolónővé, de az ápolónői szolgálat országos kiépítésére már nem került sor.
- f) Jedlik Ányos találmányát, a villanymotort csupán oktatásra használta, majd évtizedek múlva kis mozdonymodellt hajtott vele.
- g) A magyar 1840-től a hivatalos nyelv Magyarországon.
- h) Kossuth az udvar tiltakozása ellenére önálló bankjegyeket bocsátott ki, a „Kossuth-bankót”.
- i) A 19. század előtt édesítésre általában mézet használtak, de 1844-től már megjelent a cukor.

Megoldás:

Igaz

Hamis, mert a „Kisfaludy” volt

Igaz

Igaz

Hamis, mert a húgát Zsuzsának hívták.

Igaz

Hamis, mert nem 1840-től, hanem 1844-től.

Igaz

Igaz

8. forduló: Képfelismerő
Kit vagy mit láttok a képeken? (8 pont)

1.

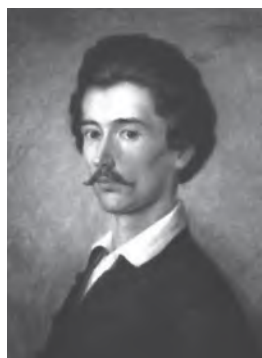
2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

Megoldás:

1. Josip Jelačić
2. Brunszvik Teréz
3. a Magyar Tudományos Akadémia épülete
4. Táncsics Mihály
5. Petőfi Sándor

6. Desseffy Aurél
7. Széchenyi és Kossuth vitájának karikatúrája, Széchenyi Bécs felé húzza a szamarat, míg Kossuth a Pesti Hírlapot lengetve visszatartani igyekszik.
8. a Lánchíd alapkövetétele

9. forduló: Szöveg-kiegészítés (9 pont)
Egészítsd ki a szöveget a zárójeles kérdések segítségével!

Az 1825–27-es országgyűlésen a liberális nemesség követelte az(minek?) eltörlését és a magyar nyelv ügyének megoldását. Ezen az országgyűlésen született döntés a(minek?) megalapításáról. Az 1829–1830-as országgyűlésen elfogadták, hogy a(melyik intézmény?) magyarul válaszoljon, és a hivatalokban magyarul tudó hivatalnokokat alkalmazzanak. Az 1832–36-os országgyűlésen az ellenzék vezéralakjai Wesselényi Miklós és(az alsó táblán ki?) voltak. A kolerafelkelés és a lengyel események miatt a(melyik?) kérdést tűzték napirendre. Az önkéntes örökvltság ügyét végül(elfogadta/nem fogadta el?) az alsó- és felsőtábla is, az uralkodó pedig(szentesített/visszautasította?). Előrelépés a magyar nyelv ügyében történt, mert a törvényeket(milyen?) nyelven hirdették ki. Kossuth(lapjának címe?) ekkor jelent meg, s ezzel az országgyűlés munkájáról a széles nyilvánosság is értesült.

Megoldás:

Az 1825–27-es országgyűlésen a liberális nemesség követelte az **ösiség** eltörlését és a magyar nyelv ügyének megoldását. Ezen az országgyűlésen született döntés a **Magyar Tudományos Akadémia (MTA)** megalapításáról. Az 1829–1830-as országgyűlésen elfogadták, hogy a **Helytartótanács** magyarul válaszoljon, és a hivatalokban magyarul tudó hivatalnokokat alkalmazzanak. Az 1832–36-os országgyűlésen az ellenzék vezéralakjai Wesselényi Miklós és **Kölcsey Ferenc** voltak. A kolerafelkelés és a lengyel események miatt a **jobbágykérdést** tűzték napirendre. Az önkéntes örökvltság ügyét végül **elfogadta** az alsó- és felsőtábla is, az uralkodó pedig **visszautasította**. Előrelépés a magyar nyelv ügyében történt, mert a törvényeket **magyar** nyelven hirdették ki. Kossuth **Országgyűlési Tudósítások** c. lapja ekkor jelent meg, s ezzel az országgyűlés munkájáról a széles nyilvánosság is értesült.

10. forduló: Fogalmak (8 pont) Magyarázd meg az alábbi fogalmakat!	Megoldás:
a) unió:	a) unió: a Magyar Királyság és az Erdélyi Nagyfejedelemség újraegyesítése
b) örökváltás:	b) örökváltás: a jobbágyfelszabadítás egy módja. Meghatározott váltásösszeggel a jobbágy az úrbéres földek tulajdonjogát és az úrbéri terheket egyszer s mindenkorra megválthatja
c) ősiség:	c) ősiség: a nemesi birtok nemzetségen belüli öröklése, ezért az ilyen birtok eladhatatlan, senkinek nem személyes tulajdona, tehát kölcsönt sem lehet rá fölvenni
d) nemzeti közbecsület védpajzsa:	d) nemzeti közbecsület védpajzsa: az állam kárpótlást fizetett a földesuraknak megváltás fejében
e) Országos Honvédelmi Bizottmány:	e) Országos Honvédelmi Bizottmány: a honvédelem megszervezésére létrehozott kormányzati szerv. Kossuth Lajos volt az elnöke
f) vörössipkások:	f) vörössipkások: a Damjanich seregében harcoló 9. (kassai) honvédzászlóalj katonái; jellegzetes sapkájukról kapták nevüket
g) olmützi alkotmány:	g) olmützi alkotmány: Ferenc József által kiadott alkotmány; eltörölte Magyarország függetlenségét, megsemmisítette az áprilisi törvényeket
h) Függetlenségi Nyilatkozat	h) Függetlenségi Nyilatkozat: a debreceni református Nagytemplomban 1849. április 14-én Magyarországot független önálló állammá nyilvánította. Kimondta a Habsburg-ház trónfosztását. Kossuth Lajost kormányzó elnökké választotta

KATEDRA IRODALOMVERSENY

AZONOSÍTÓ SZÁM: 2018004

ROVATVEZETŐ: PETRES CSIZMADIA GABRIELLA, 925 07 MOSTOVÁ 298, katedra.irodalom@gmail.com

Tisztelt Kollégák, Kedves Versenyzők!

Ahogy korábbi számunkban jeleztük, május 15-én került megrendezésre a sokéves tradícióra visszatekintő Katedra Irodalomverseny döntője Dunaszerdahelyen. A közel 80 háromfős csapatból 15-15 csapat (90 tanuló) nyert meghívást a döntőre, akik az ország különböző pontjairól érkeztek.

A negyedik éve két kategóriában zajló verseny két alapmű megismerése köré szerveződött. Az 5-6. osztályosok Berg Judit *Rumini* című meseregényét ismerték meg a tanév folyamán, a 7-9. osztályosok pedig Rideg Sándor *Indul a bakterház* című regényét tanulmányozták át, néhány kortárs ifjúsági novella kíséretében. A versenyfeladatok a szövegértés érzékenyítésére fókuszáltak, hiszen a versenyzők mind a levelezős fordulók, mind a döntőn különböző szintű szövegértelmezési feladatot oldottak meg. A döntő résztvevőinek azonban nem csupán az irodalmi felkészültségükről kellett tanúságot tenniük, hanem a keresztrejtvénybe, dominókirakásba, titkosírásba ágyazott feladatok megoldása révén logikus gondolkodásukat, az összefüggések felismerésének képességét, az együttműködési készségüket is meg kellett mutatniuk. A párhuzamosan zajló megmérettetést Radványi Adél (II. kategória) kolléganőmmel vezettük le, a javítást a felkészítő pedagógusok vállalták magukra. Az öt-öt feladatsort megoldó tanulók a délelőtti órákban versenyeztek, majd délután 1-től került sor az ünnepélyes eredményhirdetésre. A döntő eredményei a táblázatban találhatóak. A következő csapatok álltak leginkább helyt a megmérettetésen:

I. kategória:

1. hely: A Szélkirálynő matrózai – Krnčan Veronika, Pásztor Réka, Korpás Andrea; Juhász Gyula Alapiskola, Léva; felkészítő: Drenka Beáta

2. hely: **Szarvatlan kecskék** – Megyeri Tamara, Radovics Jázmin, Tóth Éva Anna; Marianum Egyházi Iskolaközpont, Komárom; felkészítő: Mózes Endre

3. hely: **Receficék** – Csölle Larion, Presinszky Emma, Tóth Gábor István; Nyárasdi Alapiskola; felkészítő: Presinszky Katona Ildikó

II. kategória:

1. hely: **Csudagyerekek** – Bárczi Laura, Benyovszky Adél, Ember Mónika; Czuczor Gergely Alapiskola, Érsekújvár; felkészítő: Liszka Éva

2. hely: **Diósi Fürgék** – Nagy Fanni, Varga Nóra, Sátor Bence; Móricz Zsigmond Alapiskola és Óvoda, Diósförgepatony; felkészítő: Orisko Éva

3. hely: **Leánykák** – Hamarik Emese, Miklós Noémi, Posztos Vivien; József Attila Alapiskola és Óvoda, Vásárút; felkészítő: Zsoldos Erika

A verseny lezárásával szeretném megköszönni minden versenyzőnek és felkészítőnek, hogy időt szántak a feladatok megoldására, és kreativitásukkal, lelkeségükkel számos egyedi, remek megoldást hoztak létre. Bízom benne, hogy örömeiket lelték a művek olvasásában, értelmezésében, szívesen válaszoltak a szöveg kínálta játéklehetőségekre.

Végül szeretnék elbúcsúzni minden kedves kollégától és versenyzőtől, mivel a következő versenyévfolyam koordinálását sajnos már nem tudom vállalni. Nagy öröm és megtiszteltetés volt számomra, hogy hat éven át az irodalomverseny szervezője lehettem; sokat tanultam a gyerekektől és kollégáktól is. Köszönöm a sok támogatást és örömteli pillanatot!

Mindenkinek olvasmányélményekben gazdag, pihentető nyári szünidőt kívánok!

Petres Cszimadia Gabriella

A DÖNTŐ EREDMÉNYEI

I. KATEGÓRIA

H.	Csapatnév	1.	2.	3.	4.	5.	Összp.
1.	A Szélikirálynő matrózai	37	16	27	19	21,5	120,5
2.	Szarvatlan kecskék	35	15	27	21	22	120
3.	Receficék	38	16	27	20	18	119
4-5.	Suli rabjai	38	18	23	19	18	116
4-5.	Harisnyások	38	16	24	19	19	116
6.	Könyvmolyok	37	17	24	20	15	113
7.	Gyémánt csapat	33	14,5	26	21	18	112,5
8.	Balikék	36	12	25	18	18	109
9-10.	Csalis csajok	30	16	27	16	19	108
9-10.	Inimur	27	18	23	19	21	108
11.	Szélikirálynők	33	16	26	19	12,5	106,5
12.	Farkasdi fabatkák	33	15	21	17	18	104
13.	Muglimanók	34	12	25	18	13,5	102,5
14.	Kalandorok	30	13	23	18	16,5	100,5
15.	Törpapa törpei	30	10	24,5	17	10	91,5

II. KATEGÓRIA

H.	Csapatnév	1.	2.	3.	4.	5.	Összp.
1.	Csudagyerekek	31	21	28	41	29	150
2.	Diósi Fürgék	32	23	23	41	27	146
3.	Leánykák	32	19	24	41,5	27,5	144
4.	Vagány csajok	32	21	27	37,5	25	142,5
5.	Kritikusok	32	16	30	41	21	140
6.	Okoskák	32	13	29	39	26	139
7.	Jómadarak	29	19	22,5	34,5	27	132
8.	VersLábak	32	9	29	32	27,5	129,5
9.	VENOVI kamaszok	22	21	25	35,5	24	127,5
10.	Mandulák	21	13	28	37	26,5	125,5
11-12.	Csak csajok	21	12	25	38	29	125
11-12.	Dalomárok	29	16	18	35	27	125
13.	Közeleg az irodalom	24	16	19	30,5	23	112,5
14.	Nyerő Hármas	32	6	28	31,5	14,5	112
15.	Kilencedikesek	26	6	11	20,5	24	87,5

A DÖNTŐ FELADATAI

I. KATEGÓRIA

1. NÉVJEGYKÁRTYÁK

A képek alapján ismerjétek fel a szereplőket, majd töltsétek ki a névjegykártyájukat!

Név:
Foglalkozás:
Milyen állat?
Milyen helyszíneket látogatott meg a regényben?

Hogyan ismerkedett meg Ruminivel?:

Név:
Foglalkozás:
Milyen állat?
Milyen helyszíneket látogatott meg a regényben?

Hogyan ismerkedett meg Ruminivel?:

Név:
Foglalkozás:
Milyen állat?
Milyen helyszíneket látogatott meg a regényben?

Mi volt az első csínytevése Ruminivel?:

Név:
Foglalkozás:
Milyen állat?
Milyen helyszíneket látogatott meg a regényben?

Miért volt bánatos?:

2. VESZÉLYES UTAK

Keressétek meg az azonos mintájú dominólapokat, majd a dominón található betűket helyes sorrendbe helyezve rakjatok ki belőlük helyszíneveket. A helyszínevek első szótagjait megszámoztunk. Amin az „1.” számot találjátok, az lesz az 1. helyszínnév 1. szótagja, amin a „2.” szám szerepel, az a 2. helyszínnév első szótagja, a „3.” számmal kezdődő dominó a 3. helyszínnév első szótagját tartalmazza. Írjátok le a dominókon található megoldásokat, majd válaszoljatok a kérdésekre! Több megoldás is lehetséges!

1. helyszín:
Melyik szereplőt/szereplőket fenyegette itt veszély?

Milyen veszély fenyegette őt/őket?

Hogyan menekültek meg?

2. helyszín:
Melyik szereplőt/szereplőket fenyegette itt veszély?

Milyen veszély fenyegette őt/őket?

Hogyan menekültek meg?

3. helyszín:
Melyik szereplőt/szereplőket fenyegette itt veszély?

Milyen veszély fenyegette őt/őket?

Hogyan menekültek meg?

1. S	✖	Á	✖	R	✖		
K	✖	Á	✖	NY	✖	SZ	✖
O	✖	R	✖	O	✖	S	✖
2. B	∴	A	∴	T	∴	K	∴
A	∴	SZ	∴	I	∴	G	∴
E	∴	T	∴				
3. P	∴	E	∴	L	∴	E	∴
V	∴	Á	∴	R	∴		

3. VARÁZSTÁRGYAK

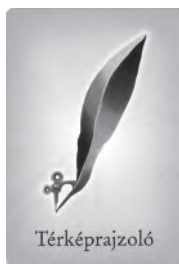
Rakjátok ki a borítékban található puzzle darabjait! A puzzle hátulján betűket találtok, melyeket sorban összeolvasva újabb két varázstárgy nevét kapjátok meg. Soroljátok fel a varázstárgyak neveit, majd töltsétek ki a velük kapcsolatos táblázatot! Vigyázatok: néhány varázstárgyat többször is felhasználhatok a történet folyamán.

A varázstárgyak nevei:

.....

Látószelence

Térképrajzoló

Kalap

Vascőppentő

(A varázstárgyak ábráit puzzle-darabokra vágva kapták meg a versenyzők)

A VARÁZSTÁRGY NEVE	KI HASZNÁLJA/ KIK HASZNÁLJÁK?	MIÉRT HASZNÁLJA/ HASZNÁLJÁK?	HOGYAN HASZNÁLJA/ HASZNÁLJÁK?

4. CSAVAROS MEGOLDÁSOK

A regényben sok kihívással meg kell küzdeniük a szereplőknek.

Döntsétek el, a megadott lehetőségek közül melyik ötletet felhasználva oldották meg a felmerült nehézségeket! Minden kérdés után írjátok le, kinek az ötlete nyújtott megoldást a kihívásra!

A jó válaszok betűjeleit karikázzátok be és olvassátok össze! Válaszoljatok a megoldással kapcsolatos kérdésekre!

<p>1. Hogyan próbálta Rumini és Balikó végleg megúszni a hajó takarítását? BA. Kicszerélték Rolanddal a feladataikat. KI. A bazárban vettek egy önműködő kefét. TO. A fabatkákkal végezgették el a munkát. RE. Kidobták a tengerbe a vödöröket.</p> <p>Kinek az ötlete volt a megoldás?</p>	<p>5. Hogyan akarták Rizsák elvinni a szigonyt? CE. Egy szalmás kocsiba akarták beleejteni. DI. Nudli és Bumbu a hátán akarta cipelni. FA. A kocsmárossal akarták elhozatni. HU. Lánra kötve akarták elvontatni.</p> <p>Kinek az ötlete volt a megoldás?</p>
<p>2. Hogyan szabadultak meg a Szélkirálynő utasai a polip támadásától? A. Ajtony vacsorát főzött az éhes fenevadnak. B. Vasrudakkal próbálták lefejtetni a hajóról. C. Kidobták neki a fából készült dolgokat. D. Puskával és ágyúval lőtték a polipra.</p> <p>Kinek az ötlete volt a megoldás?</p>	<p>6. Hogyan akart Rumini és Balikó karamellás mogyoróhoz jutni? KE. Naftalin Rufustól akarták ajándékba kérni. KI. A kalózok éléskamrájából akarták kicsenni. KA. A kapitánytól kapott pénzt akarták erre költeni. KÉ. A vascőppentővel fel akarták oldani a kamra zárát.</p> <p>Kinek az ötlete volt a megoldás?</p>
<p>3. Hogyan sikerült eltávolítani a hernyókat? AG. Az altatóvízzel elaltatták őket. EF. Az öregítő szirup segítségével. ÚR. A raktárban található méreggel. CI. Puskaporral felrobbantották őket.</p> <p>Kinek az ötlete volt a megoldás?</p>	<p>7. Hogyan jutottak be a varázsigevel védett kazamatákba? RA. Az altatóvíz segítségével RO. A látószelence segítségével RE. A térképrajzoló segítségével RU. Az öregítő szirup segítségével</p> <p>Kinek az ötlete volt a megoldás?</p>
<p>4. Minek a segítségével jöttek rá, hol van az elveszett Rumini? I. látószelence J. kincsestérkép K. varázskalap L. altatóvíz</p> <p>Kinek az ötlete volt a megoldás?</p>	<p>8. Hogyan jutott el Balikó Rufus mesterhez? E. A Szélkirálynő térképe alapján. F. Balikó követte a mestert éjszaka. G. Találkozót szerveztek meg köztük. H. A bazári jelszó segítségével.</p> <p>Kinek az ötlete volt a megoldás?</p>

A betűjelekből összeolvasott megoldás:

Ki és mire használta fel?

Kitől kapta?

5. VÁLASZD A JÓ HAJÓT!

A segéd-feladatlapon olyan eseményeket találtok, amelyek valamelyik hajón történtek vagy annak az utasaihoz kapcsolódnak. A hajók alapján válogassátok szét az eseményeket, majd a megfelelő kép alá íjátok az állítások előtt álló betűket. Ezeket megfelelő sorba rakva egy értelmes szót kaptok – válaszoljatok a megoldáshoz fűződő kérdésre!

A hajó neve:

Miért kapta ezt a nevet a hajó?

Az itt zajló eseményekhez kapcsolódó betűk:

A betűkből összerakott szó:

Hogyan kapcsolódik a megoldás a hajó utasaihoz?

A hajó neve:

Miért kapta ezt a nevet a hajó?

Az itt zajló eseményekhez kapcsolódó betűk:

A betűkből összerakott szó:

Hogyan kapcsolódik a megoldás a hajó utasaihoz?

A hajó neve:

Miért kapta ezt a nevet a hajó?

Az itt zajló eseményekhez kapcsolódó betűk:

A betűkből összerakott szó:

Hogyan kapcsolódik a megoldás a hajó utasaihoz?

A hajó neve:

Miért kapta ezt a nevet a hajó?

Az itt zajló eseményekhez kapcsolódó betűk:

A betűkből összerakott szó:

Hogyan kapcsolódik a megoldás a hajó utasaihoz?

A hajókhöz fűződő állítások:

CS	Rumini itt töri össze a baracklevárt.
Ó	Az Azúr-tengeren hajózik először.
L	Az Orom-szigetre hajózik a kalózkodat keresve.
A	Kávét, teát és ürgéket szállít Pelevárba.
E	Üldözi a kalózkodat.
Z	Becsületes patkányok kormányozzák.
P	Kertészeti szállítmánnyal kereskedik.
R	Lomha, nagy testű, méretes vitorlásról van szó.

K	Megtámadja az ürgehajót.
N	Fekete zászló leng rajta.
B	A Sárkány-szorosban vesztegel.
E	Megtalálja az elrejtett királyi kincseket.
Á	Pelevárból kereket old a pandúrok elől.
K	Elveszíti a mentőcsónakját.
P	Minden városba érkező hajót ellenőriz.
I	Vörös kendővel vészjelzést ad le itt Rumini.

1. ZAVAROS NOVELLÁK

Az olvasott novellák cselekményét három-három mondatban összefoglaltuk, de a mondatok háromfelé szakadtak, és véletlenszerű sorrendben kerültek egymás mellé a három oszlopban. Feladatok:

- a megfelelő jelek párosításával fűzzétek helyesen össze a három oszlop mondatait (pl. 2 B *),
- írjátok le a novellák szerzőjét és címét,
- a helyrerakott mondatok kódjait a novellák időrendje szerint rakjátok sorba!

A MONDAT 1. RÉSZE	A MONDAT 2. RÉSZE	A MONDAT 3. RÉSZE
1. A fiúk játékautomatán elvesztették az osztálypénzt, amiből	A. szélén egy furcsa lány	* dühében jól megveri a fiút.
2. Bődöcs Ottíliahoz korizik, a lány	B. azonnal felpofozza, de a Kisfiú	+ begyulladt a válluk.
3. A kétségbeesett nagymama	C. hagyják el az iskolát, és futás közben	- Szabi töri el a lábát.
4. A Nagyfiú megfenyegeti a Kisfiút, hogy	D. elesik a pályán, és többé	% kellett volna zászlókat venniük.
5. Végül az elbeszélő megjegyzi, az ugrás	E. kórházba viszi az unokáit, akiknek	! akartak magukra varrni.
6. A nagymama szégyelli a lányok tetteit, ezért	F. tetszik ez egyik Bandatag, vagyis Bődöcs	? csak áll és bámul.
7. A Nagyfiú meghökken a Kisfiú viselkedésén, azt	G. pénzt akar adni az orvosnak, aki inkább	: aztán a lábtörés mellett döntenek.
8. A Banda egy nap észre-veszi, hogy a koripálya	H. tüdőgyulladást akarnak szerezni,	@ nem jön ki a Bandához.
9. A tanítás után a diákok rohanva	I. felismeri, hogy a lányok horogkeresztet	> a lányok lelki épsége miatt aggódik.
10. A lányt faggató elbeszélő megtudja, hogy Ottiliának	J. a május elseji felvonulásra	☺ az egyik meglők egy Nagyfiút.
11. A vizsgálatot végző orvos	K. pillanatában meggondolja magát, és csak	☹ miatt jár ki a pályára.
12. Elhatározzák, hogy lebetegszenek: először	L. hiszi, provokálja őt a kisebb, ezért	♥ álldogál, és folyton őket nézi.

Az 1. novella szerzője és címe:
 A novellához tartozó mondatok kódjai:
 ESEMÉNYSORREND:
 A novella elejét tartalmazó mondat kódjai:
 A novella közepét tartalmazó mondat kódjai:
 A novella végét tartalmazó mondat kódjai:

A 3. novella szerzője és címe:
 A novellához tartozó mondatok kódjai:
 ESEMÉNYSORREND:
 A novella elejét tartalmazó mondat kódjai:
 A novella közepét tartalmazó mondat kódjai:
 A novella végét tartalmazó mondat kódjai:

A 2. novella szerzője és címe:
 A novellához tartozó mondatok kódjai:
 ESEMÉNYSORREND:
 A novella elejét tartalmazó mondat kódjai:
 A novella közepét tartalmazó mondat kódjai:
 A novella végét tartalmazó mondat kódjai:

A 4. novella szerzője és címe:
 A novellához tartozó mondatok kódjai:
 ESEMÉNYSORREND:
 A novella elejét tartalmazó mondat kódjai:
 A novella közepét tartalmazó mondat kódjai:
 A novella végét tartalmazó mondat kódjai:

2. BENEDEGÚZ ELSŐ BENYOMÁSAI

Mi történt, amikor Benedegúz megismerkedett élete történetének egy-egy szereplőjével? A válaszok között két igaz és egy hamis állítás szerepel. Karikázzátok be a hamis állítások előtt szereplő betűjeleket, majd írjátok ezeket a táblázat alá! Helyes sorrendbe rakva őket egy újabb szereplőre találtok. Milyen tettek fűződnek hozzá?

Amikor Benedegúz először találkozott Toppancs úrral: D. Megijedt tőle, mert ördögnek nézte E. Feleselt vele, ezért az anyja megütötte a fiút É. Nem akart vele menni, így csak másnap indultak a bakterhoz.	Amikor Benedegúz először találkozott az úriforma vevővel: K. A szomszéd bakter tehenét adta el neki L. Megmutatta, hol találja a Szabó bakter udvarát M. Azt mondta neki, hogy nagyot hall a banya
Amikor Benedegúz először találkozott a bakterrel, rögtön: Í. A tej széthordását kellett elvégeznie J. A tehenek itatását kapta feladatul K. A lókereskedő hollétéről beszélgettek	Amikor Benedegúz először találkozott Buga Jóskával: E. Megtréfálta a vőfélyt az ágy alá bújtatással F. A világ legokosabb emberének tartotta G. Nagyon jól szórakozott a történeteiben
Amikor Benedegúz először találkozott Borcsával: R. Csámpásnak nevezte őt S. Meghökken a hordóhasú cseléd láttán T. Ijedtében napokig nem ment haza ebédre	Amikor Benedegúz először találkozott a banyával: S. Összevesztek, mert nem ténsasszonynak hívta őt T. Nagyon kicsi szalonadagot adott neki a banya U. A banya a moslékkeverővel akarta megverni
Amikor Benedegúz először találkozott a piros papucsos nénivel: O. Éjjel el akarta lopni a kalácsát P. Nem mert vacsorát kérni tőle R. Megakadt a torkán a húsgombóc	Amikor Benedegúz először találkozott Konc bácsival: P. Bizalmába fogadta, mert a bakter „ismerte a szüleit” R. Mesélt neki a banyával való kapcsolatáról S. Megismerkedett a bácsi édesanyjával

A megoldások előtt szereplő betűk:
 A megoldásokból kirakott szereplő neve:
 Milyen tettek fűződnek hozzá?

3. HOL ESETT AZ ESET?

Keressétek meg az azonos mintájú dominólapokat, majd a dominón található betűket helyes sorrendbe rakva olvassátok azokat össze helyszínevekké! Ezekben a helyszíneken különböző csínyeket végeztek a szereplők. Írjátok le a helyszínek neveit, majd válaszoljatok a kérdésekre! Néhány esetben több megoldás is lehetséges! Ha kevés a hely, a lap hátuljára írjátok!

1. S	✖	Á	✖	R	✖		
K	✖	Á	✖	NY	✖	SZ	✖
O	✖	R	✖	O	✖	S	✖
2. B	∴	A	∴	T	∴	K	∴
A	∴	SZ	∴	I	∴	G	∴
E	∴	T	∴				
3. P	∴	E	∴	L	∴	E	∴
V	∴	Á	∴	R	∴		

HELYSZÍN:

KI KÖVETETT EL ITT CSÍNYT KI ELLEN?

MIT KÖVETETT EL?

HELYSZÍN:

KI KÖVETETT EL ITT CSÍNYT KI ELLEN?

MIT KÖVETETT EL?

HELYSZÍN:

KI KÖVETETT EL ITT CSÍNYT KI ELLEN?

MIT KÖVETETT EL?

HELYSZÍN:

KI KÖVETETT EL ITT CSÍNYT KI ELLEN?

MIT KÖVETETT EL?

HELYSZÍN:

KI KÖVETETT EL ITT CSÍNYT KI ELLEN?

MIT KÖVETETT EL?

HELYSZÍN:

KI KÖVETETT EL ITT CSÍNYT KI ELLEN?

MIT KÖVETETT EL?

4. SZEMÉLYES KAKUKKTOJÁS

Nevezétek meg, melyik szereplőre utalnak a felsorolásban található kifejezések! Írjátok le a szerzőt és a műcímét is! Vigyázzatok, minden sorban található egy kakukktojás. Húzzátok alá a kakukktojást, majd nevezétek meg, a sorból kilógó jellemzés melyik szereplőre vonatkozik! Itt se felejtsetek megnevezni a szerzőt és a műcímét!

1. Anorák, pomponos sapka, copf, korcsolya, cúgos cipő

A felsorolás négy kifejezése erre a szereplőre vonatkozik:

Szerző, műcím:

A kakukktojás erre a szereplőre vonatkozik:

Szerző, műcím:

4. Krétaevés, vízivás, játékautomatázás, aranyfog, lábtörés

A felsorolás négy kifejezése erre a szereplőre vonatkozik:

Szerző, műcím:

A kakukktojás erre a szereplőre vonatkozik:

Szerző, műcím:

2. Vörös arc, görbe fogak, egyik láb rövidebb, cigaretta, svájcisapka

A felsorolás négy kifejezése erre a szereplőre vonatkozik:

Szerző, műcím:

A kakukktojás erre a szereplőre vonatkozik:

Szerző, műcím:

5. Fátyol, bicska, pénzes erszény, könyv, kalendárium

A felsorolás négy kifejezése erre a szereplőre vonatkozik:

Szerző, műcím:

A kakukktojás erre a szereplőre vonatkozik:

Szerző, műcím:

3. Boroskulacs, vőfélybot, szürke bajusz, kopasz, egyenes hát

A felsorolás négy kifejezése erre a szereplőre vonatkozik:

Szerző, műcím:

A kakukktojás erre a szereplőre vonatkozik:

Szerző, műcím:

6. Varrógéptű, filctoll, szögletes formájú ábra, baktersapka, színes minta

A felsorolás négy kifejezése erre a szereplőre vonatkozik:

Szerző, műcím:

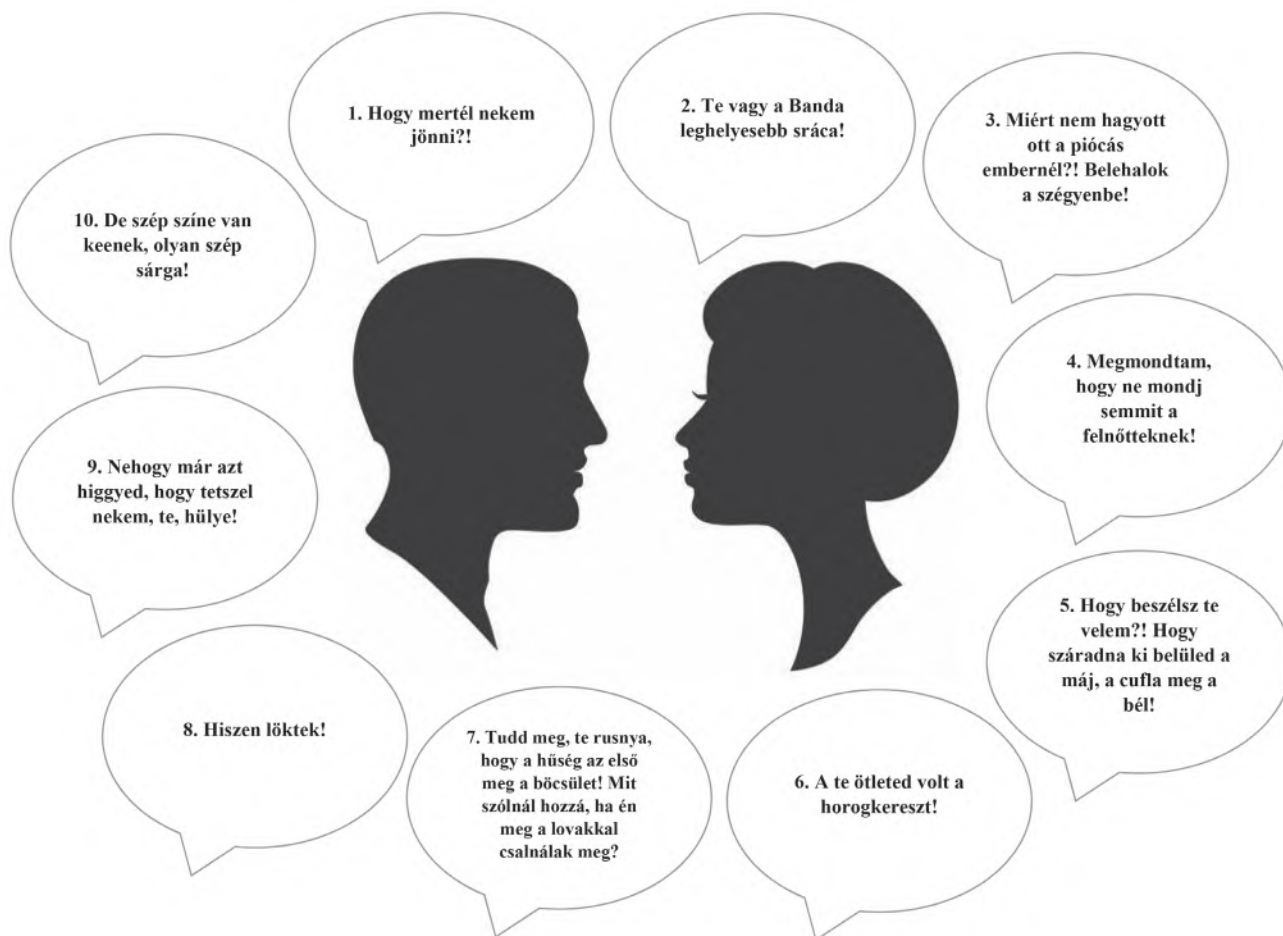
A kakukktojás erre a szereplőre vonatkozik:

Szerző, műcím:

5. KAPCSOLATOK

A segéd-feladatlapon öt párbeszéd részeit találjátok összekevert sorrendben. Párosítsátok a szövbuborékokat, és azonosítsátok a szereplőket! Milyen kapcsolat áll fenn a szereplők között? Mire utal a párbeszéd, mikor és miért hangzott vagy hangozhatott volna el közöttük ez a rövid beszélgetés? A megoldásokat írjátok a táblázatba! A párbeszédnek esetében csak a mondatok előtt álló sorszámot írjátok le!

AZ ÖSSZE-TARTOZÓ PÁRBESZÉD-RÉSZLETEK SZÁMAI	A SZEREPLŐK NEVEI	MILYEN KAPCSOLAT VAN A SZEREPLŐK KÖZÖTT? MIKOR ÉS MIÉRT HANGZOTT EL VAGY HANGOZHATOTT VOLNA EL EZ A PÁRBESZÉD? MI TÖRTÉNT KÖZTÜK?

PÉNZES ISTVÁN ANYANYELVI VETÉLKEDŐ

AZONOSÍTÓ SZÁM: 2018009

ROVATVEZETŐ: PETRES CSIZMADIA GABRIELLA, 925 07 MOSTOVÁ 298, katedra.anyanyelvi.vetelkedo@gmail.com

Kedves Kollégák és Versenyzők!

Május 16-án zárult a Péntes István emlékére indított Katedra Anyanyelvi Vetélkedő ötödik évfolyama. A dunaszerdahelyi döntő a levelezős versenyek szellemében zajlott, és a magyar nyelv játékoságára, a nyelv sokszínűségére, variabilitására kívánta felhívni a versenyt. A megmérettetésre 45 felső tagozatos tanuló, vagyis 15 háromfős csapat érkezett az ország különböző településeiről. A döntőre azok a csapatok nyertek meghívást, akik sikerrel vették az öt hónapon át zajló levelezős verseny akadályait. A Katedra folyóirat versenymellékletében található feladatlapokat a versenyzők szeptembertől januárig oldották, hónapról hónapra küldték a sokszor 7-8 oldalasra kidolgozott megoldásaikat.

A Szabó Gyula Szakközépiskola tornatermében lebonyolított döntő reggel 9 órakor vette kezdetét. Az ünnepélyes megnyitón Fibi Sándor, a Katedra folyóirat szerkesztőbizottságának elnöke hívta fel a figyelmet a nyelvi kifejezésmód választékoságának funkciójára. Az ebédig tartó versenyen a résztvevők hét feladatsort dolgoztak ki, melyek között szerepeltek szóalkotási és -gyűjtési feladatok, szóláskeresések és -értelmezések, notarikon- és anagrammakészítések. Az eredményhirdetés gyorsítása érdekében a felkészítő pedagógusok

felvállalták a feladatlapok folyamatos javítását, így délután 1 órakor kiderültek az eredmények. A következő csapatok kerültek a dobogós helyekre:

1. hely: A logikus trió csapat – Bahurek Vivien, Mihályfi Lilla, Szabó Réka; Pázmány Péter Alapiskola és Óvoda, Vágsellye; felkészítő: Paszmár Erzsébet
2. hely: Fenegyerek csapat – Kálnay Enikő Csenge, Mészáros Viktória, Szabó Noémi; Juhász Gyula Alapiskola, Léva; felkészítő: Drenka Beáta
3. hely: Főnix csapat – Jalili Linda, Zéger Fanni Bernadett, Vass Rita; Széchenyi István Alapiskola, Felsőszeli; Jakubecz Márta

Minden résztvevőnek – versenyzőnek és felkészítőnek – köszönöm az egész éves kitartó munkát. Bízom benne, hogy örömeiket lelték az anyanyelvi játékok világának bebarangolásában, és szívesen kapcsolódtak be a versenyünkbe. Mivel a következő tanévtől más kolléga veszi át tőlem a verseny szervezését, szeretném megköszönni minden kedves kollégának és versenyzőnek az eddigi együttműködését, verseny iránti elkötelezettségét, odaadását. Sok örömet szereztek a közös munka során, amiért őszintén hálás vagyok. A tanév hátralevő napjaihoz további kitartást, energiát és jókedvet kívánok!

A DÖNTŐ EREDMÉNYEI

Helyezés	CSAPATNÉV	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	Összesen
1.	A logikus trió	2	15	57	32	13	12	22	63	216
2.	Fenyegyerek	2	14	50,5	30	14	6	19	69	204,5
3.	Főnix	2	12	43	24	14	10,5	22	40	167,5
4.	Bananas Joe és bandája	2	13	36	34	7	10,5	24	35	161,5
5.	A Három a Nyerő	2	16	35,5	31	11	6	15	40	156,5
6.	A Lázadók	2	11	20,5	32	14	12,5	20	40	152
7.	Úrpandák	2	10	33,5	27	12	10,5	15	40	150
8.	Tollforgatók	2	10	24	34	4	13,5	16	38	141,5
9.	Masnisokk	2	13	37	24	5	4,5	19	36	140,5
10.	Kilencedikese	2	11	26,5	24	5	12	17	39	136,5
11.	Rejtvényfejtők	2	15	26	16	4	7,5	20	36	126,5
12.	Unikornisok	2	6	29,5	28	7	10,5	11	22	116
13.	Diósi észbontók	0	12	17,5	18	5	3	16	38	109,5
14.	Három testőr	2	11	17	26	5	6	18	23	108
15.	Kinderkommandó	0	6	20	24	6	0	20	20	96

A DÖNTŐ FELADATAI, MEGOLDÁSOKKAL

1. SZÓTAGBEÉKELÉS

Ha a táblázat 1. oszlopában feltüntetett alapszavak belsejébe beékeltek egy-egy szótagot, új értelmes szavakat kaptok. Több megoldás is lehetséges! Pl. Vilmos (betoldjuk a *-la* szótagot a szó középeré) – *villamos*

ALAPSZÓ	A BETOLDOTT SZÓTAG	új szó
Vilmos	la	villamos
alma		
párna		
karó		
újság		
telet		
ülő		
szokás		

ALAPSZÓ	A BETOLDOTT SZÓTAG	új szó
latolgat		
pokol		
romos		
nyaló		
Gita		
szelés		
tárlat		

2. BUJDOSÓ IGE

A csigarejtvényben középről indított tekergő mozgással haladva igéket rejtettünk el. Írjátok ezeket a táblázat 1. oszlopába!

A csigarejtvényben talált igéket felhasználva alkossatok új szavakat a következő szabályok szerint:

- A 2. oszlopban igéket kell alkotnotok úgy, hogy a csigarejtvényben talált ige az új szó részét képezze, és a szó végén szerepeljen (Vigyázat: az igékötös igék csak fél pontot érnek!)

- A 3. oszlopban névszókat kell gyűjtenetek úgy, hogy a csigarejtvényben talált ige az új szó részét képezze, és a szó végén szerepeljen!

Pl. *öl* – *körmöl*, *ököl*. Több megoldás is lehetséges!

G	E	Z	S	L	
V	L	É	R	É	O
E	Í	F	É	L	T
R	R	F	O	G	
Á	L	L	A	D	

A CSIGA-REJTVÉNYBEN TALÁLT IGE	IGÉBE ÁGYAZOTT IGE	NÉVSZÓBA ÁGYAZOTT IGE
<i>pl. öl</i>	<i>körmöl</i>	<i>ököl</i>

3. ZÖLDSÉGEKET BESZÉL

A következő mondatokban zöldségfajták neveit rejtettük el. A megoldások a szóhatárokon vagy a szavak belsejében is elbújhattak. Gyűjtsétek ki a zöldségek neveit, majd a levelezős versenyről ismerős notarikon formában határozzátok meg a fogalmakat (az adott szó jelentését a zöldség megnevezésének sorban kezdődő betűivel határozzátok meg). Pl. TÖK = terjedelmes ölelnivaló kerekség

Figyelem! Ha csak összefüggéstelen szavakat, jellemző jegyeket soroltok fel, kevesebb pontot kaptok a megoldásra, de a félig befejezett megoldásért is jár pont.

Írjátok ki a mondatokban „elbújt” zöldségek neveit!

1. A fiúk tegnap egy elképzelhetetlen cselet mutattak be a pályán. =
2. Zsuzsika porszívózni is szokott már. =
3. Tegnap este a kölyökkutyus alá takarót raktunk. =
4. Nem szeretem a sós kaviárt. =
5. Ne menj hozzájuk közel, lerántanak magukkal! =
6. Gábor sót vásárolt a közértben. =
7. Merre tekintetek tegnap? =
8. Túl sok volt a hab a bajszodon. =
9. Móricék lakása üde színfoltot képzett a betonzsungelben. =
10. Az aligátor magasra ugrott a folyóban. =

A megtalált kifejezések meghatározásai notarikon formában:

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.

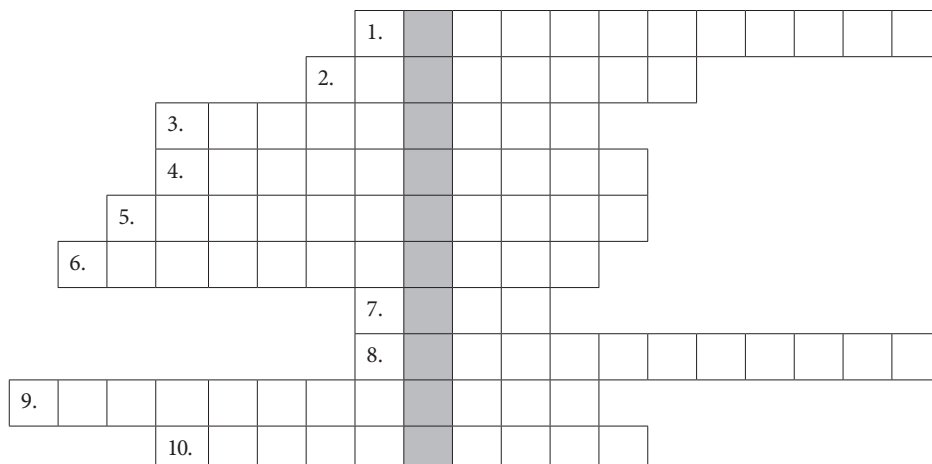
4. SZÓLÁSOS KERESZTREJTVÉNY

A keresztrejtvény vízszintes soraiba a megadott szólások jelentésének egy szóval történő meghatározását kell írnotok. A szűrkével kiemelt, függőleges oszlopból kiolvasható megoldás egy újabb szólást takar. Írjátok le a szólást, majd határozzátok meg annak is a jelentését!

A rejtvény vízszintes megadásai:

1. Leesik az álla.
2. Fogához veri a garast.
3. Veszi a lapot.
4. Olajra lép.
5. Fباتkát sem ér.
6. Kutya baja.
7. Eltörik a mécses.
8. Csak tátja a száját.
9. Szívére vesz.
10. A markába röhög.

A kétjegyű mássalhangzók külön keretbe kerülnek. A számokat tartalmazó keretbe ne írjátok!

A szürkével kiemelt függőleges sávban található megoldás (3 szó):

.....

.....

A megoldásban talált szólás magyarázata:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. TITKOSÍTOTT ANAGRAMMA

Fejtsétek meg a titkosírással írt műcímeket, majd a megoldások összes betűjét egyszer felhasználva, de szabadon felcserélve alkossatok belőlük szókapcsolatot vagy mondatot! A kétjegyű mássalhangzók szétválaszthatók, a magánhangzók időtartama viszont nem módosítható (hosszúból rövid vagy fordítva). Több megoldást is írhattok egy műcímre! Pl. János vitéz = éji *vászont*

A titkosított ábécé:

Ω	X	⊞	↑	♣	⊞	-	{	φ	III	∇	⊕	↔	Σ	⌋	θ	∞	♥
A	Á	B	C	D	E	É	F	G	GY	I	J	K	L	LY	M	N	NY
≤	+		κ	Υ	≈	&	%	*	#	Ξ							
O	Ó	Ö	P	R	S	T	U	Ü	V	Z							

Feladatok:

κ	Ω	↑	≈	∇	Υ	&	Ω

A műcimből alkotott anagramma:

Ω	κ	%	≈	Ξ	&	Ω	&	-	Σ	⊞	∞

A műcimből alkotott anagramma:

&	Υ	Ω	φ	-	♣	∇	Ω

A műcimből alkotott anagramma:

∞	ϣ	θ	Ξ	ϣ	&	∇	♣	Ω	Σ

A műcimből alkotott anagramma:

X	ϣ	ϣ	Σ	Ω	Υ	ϣ	∞	φ	ϣ	&	ϣ	φ	ϣ	ϣ	∞

A műcimből alkotott anagramma:

6. SZÓPÁROK

Fejazzék ki egy szóval a körülírásokat úgy, hogy az egymás mellé kerülő szavak között csak egy betűnyi eltérés legyen! Vigyázat, a betűcsere nemcsak a szavak elején születhet meg!

Pl. ketten egy csapatot alkotnak – nagy település = PÁROS VÁROS

1. MEGHATÁROZÁS	2. MEGHATÁROZÁS	SZÓPÁR
magasba nyúló kiemelkedés	kitágult rész a madár nyelőcsövén	
a macska hímje	betyárokat üldöző fegyveres személy	
gyapjáért is tenyésztett állat	a fűz, a nyír, a nyárfa, a mogyoróbokor füzérszerű virágzata	
vezeték	elveszti az öntudatát, eltompul	
az egyik evőeszköz	sertéseket őrző egyén	
fonott péksütemény	darabos anyag szemenként legördül	
épitmények fedőrésze	bőrön és hajban élősködő rovar	
átlátszó, törékeny anyag	az állatok odúja	
fullánkos állat	leégett tűz maradéka	
lisztből, tojásból, vízből készült étel	szennyeződés nélküli	
kiszolgáló asztal	ősi magyar kutyafaj	
jó illatú gyógynövény	láb része, a lábfejet és a lábszárat köti össze	

7. SZÓRÁCS

A megadott betűtől kezdve töltsétek ki a táblázatokat úgy, hogy a bal felső sarokból kiindulva, az óramutató irányában haladva új és új hárombetűs értelmes szavakat kapjatok. Pl.

T	Á	L
É	☺	A
K	É	P

A táblázatban található szavak: TÁL, LAP, PÉK, KÉT.

Keressetek minél több megoldást! Ha több megoldást tudtok, kérjetelek még lapot!

K				É				B				L							
	☺				☺				☺				☺						☺

KATEDRA ALSÓ TAGOZATOS VERSENY

ROVATVEZETŐ: RADVÁNYI ADÉL, katedra.also.tagozat@gmail.com

AZONOSÍTÓ SZÁM: 2018005

Tisztelt Kollégák, Kedves Gyerekek!

Május 14-én zajlott le a Katedra Alsó Tagozatos Verseny országos döntője Dunaszerdahelyen. A Katedra Alapítvány által támogatott tanulmányi versenyek sorában negyedik alkalommal került megrendezésre levelezős verseny az alsó tagozatot látogató harmadik és negyedik osztályos tanulók számára. Az idei verseny témáját Lázár Ervin *Négyszögletű Kerek Erdő* című meseregénye képezte. A szeptembertől januárig zajló levelezős fordulón közel 50 csapat mérte össze a tudását, ezek közül a legjobb eredményt elért 20 csapat, vagyis 60 alsó tagozatos korú tanuló nyert a döntőbe meghívást. Sajnos egy csapat nem tudott megjelenni, így tizenkilenc háromtagú kis csapat versenyzett. A következő települések alapiskoláiból érkeztek a tanulók és a felkészítő pedagógusok: Deáki, Diósförgepatony, Rozsnyó, Tallós, Csallóközcsütörtök, Érsekújvár, Eperjes, Hidaskürt, Pozsonypüspöki, Bátka, Zsigárd, Alsószelei, Farkasd, Perbete, Felbár, Ipolyság.

A döntőn hat feladatsor megoldására került sor. Ezek többsége a szövegértésre irányult, illetve matematikai-logikai jellegű feladatokkal is találkozott a résztvevők. Minden feladat játékos formában kérte számon a gyerekek tudását, akik keresztrejtvényt és titkosírást fejtettek meg, kiemelt szöveg-

részeket ragasztottak időrendi sorrendbe, a meseregényben szereplő számfogalmakkal dolgoztak, stb.. A feladatok nemcsak a szöveg szó szerinti jelentésének értésére, hanem az ok-okozati összefüggések felismerésére, a rejtett információk kikeresésére is irányultak. A tanulók ügyesen vették az akadályokat, kellemes hangulatban telt a délelőtt. A következő csapatok szereztek meg a legtöbb pontot – és ezzel dobogós helyezést nyertek:

1. *Erdőlakók* csapata, tagok: Korintus Beáta, Tisza István, Orosz Gábor, a Rozsnyói Református Egyházközség Alapiskolájából. Felkészítő pedagógus: PaedDr. Ambrus Irén

2. *Cimborák* csapata, tagok: Daniš Vivien Lili, Dombai Karolína, Fehérvári Flóra, az ipolysági Pongrácz Lajos Alapiskolából. Felkészítő pedagógus: Bóna Tímea.

3. *TaLányok* csapata, tagok: Anda Liza, Ördögh Zsófia, Petrovics Natasa, az érsekújvári Czuczor Gergely Alapiskolából. Felkészítő pedagógus: Mgr. Németh Zsuzsanna

Minden résztvevőnek szívből gratulálunk! Végül szeretném megköszönni az összes versenyzőnek és kollégának az egész éves együttműködést, a színes és kreatív megoldások elkészítését. Mindenkinek kellemes szünidőt kívánok!

Mgr. Radványi Adél, versenyszervező

CSAPAT	SORREND	ISKOLA	1.	2.	3.	4.	5.	6.	ÖSSZPONT-SZÁM
ERDŐLAKÓK	1	Református Egyházközség AI, Rozsnyó	23	25	21	19	12	53	153
Cimborák	2	Pongrácz Lajos AI, Ipolyság	23	16,5	21,5	20	12	54	147
Ta Lányok	3	Czuczor Gergely AI, Érsekújvár	23	16	22	18,5	12	53,5	145
MENŐMANÓK	4	AI, Alsószelei	22	20	21	19	12	50	144
Hétszerepek	5	Czuczor Gergely AI, Érsekújvár	23	20,5	22	9	12	50	136,5
Szőke ördögök	6	AI, Deáki	21	14,5	18,5	17,5	12	50	133,5
Gyémántok	7	AI és Óvoda, Farkasd	23	14	17	17	12	50	133
A mesteri hármas	8	AI és Óvoda, Eperjes	23	11,5	13	19,5	12	54	133
Gráciák	9	Móricz Zsigmond AI és Óvoda, Diósförgepatony	19	12,5	22	13	11	52	129,5
Kis pumák	10	AI, Deáki	22	15	22	8,5	12	50	129,5
MESTERHÁRMAS	11	Batthyányi-Strattmann László AI, Felbár	23	15	16	18	12	40	124
TündérKék	12	AI, Pozsonypüspöki	22	9	15	11	10	48	115
KIS FELFEDEZŐK	13	AI, Bátka	21	8	15	10,5	12	38	104,5
ARANYÖRDÖGÖK	14	AI és Óvoda, Tallós	20	11	11	7,5	11	40	100,5
VILLÁMMANÓK	15	AI és Óvoda, Eperjes	23	7	12	8	12	38,5	100,5
Zsigárdi Zsiványok	16	AI, Zsigárd	18	7,5	13	8	11	31	88,5
Szomorúságúzó	17	AI, Perbete	22	11	11	4,5	11	28	87,5
Vidám erdészek	18	AI és Óvoda, Hidaskürt	23	8,5	11	5,5	12	26,5	86,5
FÜRGÉK	19	AI, Csallóközcsütörtök	12	8	7,5	6	11	35	79,5

A DÖNTŐ FELADATAI

1. FELADAT

KI KICSODA? A levelezős versenyhez hasonlóan most is a szereplők tulajdonságai és tettei kerülnek előtérbe. Elsőként a táblázat megfelelő helyébe gyűjtsétek össze a Négyszögletű Kerek Erdő lakóinak, azaz a mese **8 főhősének** nevét. Ezt követően figyelmesen olvassátok el a jellemzéseket. Minden mesehőshöz pozitív (betűjel) és negatív (számjel) jellemzést is egyaránt kapcsolhatok a táblázatban kijelölt részbe. Figyelem, Mikkamakka valamiben kivételt képez!

szereplő	pozitív	negatív		szereplő	pozitív	negatív

Z - szelíd tekintetű, gyerekforma

T - a városban több barátja is volt

W - pompázott már szürke, fekete, sárga színekben

Q - mindenkivel hamarabb igyekszik segíteni a bajban

H - egy tündér teljesítette kívánságát

D - szabad foglalkozású zöldségszakértő

X - mélyen elgondolkodott a *szeretni* szó értelmén

8 - csak egy szót képes kimondani

7 - nem találta a helyet, amit keresett

0 - meggörbödött, meggyengült

5 - vérebeket eresztettek utána

1 - kinevették az emberek

3 - náthát kapott

9 - minden este sírdogált odahaza

P - főzsonglőr, balett – táncos

2. FELADAT

SZÁMOK A NÉGYSZÖGLETŰ KERÉK ERDŐBEN

A történetek olvasásakor minden bizonnyal találkoztatok azokkal a számadatokkal, amelyekre most, ebben a feladatban szükség lesz. Ahhoz, hogy megtudjátok, mire is gondoltunk, előbb a szövegrész hiányzó szavai t kell pótolni, majd megállapítani a hozzá tartozó számadato(ka)t.

1. Brukner Szigfrid a (miből?) parízert vett.

Mennyit?

2. Gepárd Géza gyorsabban tud (mit csinálni?), mint Vadkan Valdemár.

Hányszor?

3. Dömdödöm tanácsa szerint az ember, ha (milyen?), bukfencezni kezd.

Mennyit a virgoncságért?

Mennyit az éberségtől szétvetettségért?

Mennyit az álomkór elmúlásáért?

4. (ki?) az ábécé betűit ismeri.

Hány darabot?

5. Az akkumulátorát (mit csinált?) Vadkan Valdemár.

Pontosan mivel?

6. Aromo segíteni szeretett volna Bruckner Szigfrid fogán. Javaslata szerint(miből?) vettek volna hozzávaló dolgokat.

Mennyi tubus fogkrémet?
 Mennyi fogkefét?
 Hány napra való adag ez?

7. Mikkamakkánakmire?) volt szüksége, hogy elcsendesítse a társaságot, s ebben Maminti egy varázslással segítkezett.

Milyen mozdulatokat és mennyit végzett a levegőben Maminti?

8. Fogfájás ide vagy oda, Szigfrid olyan büszkén sétált az utcán, hogy akár 720 kitüntetés is elfért volna a kidüllesztett mellén. Egészen addig, míg(ki?) meg nem szólalt.

Hogyan változott az elképzelt kitüntetések száma?

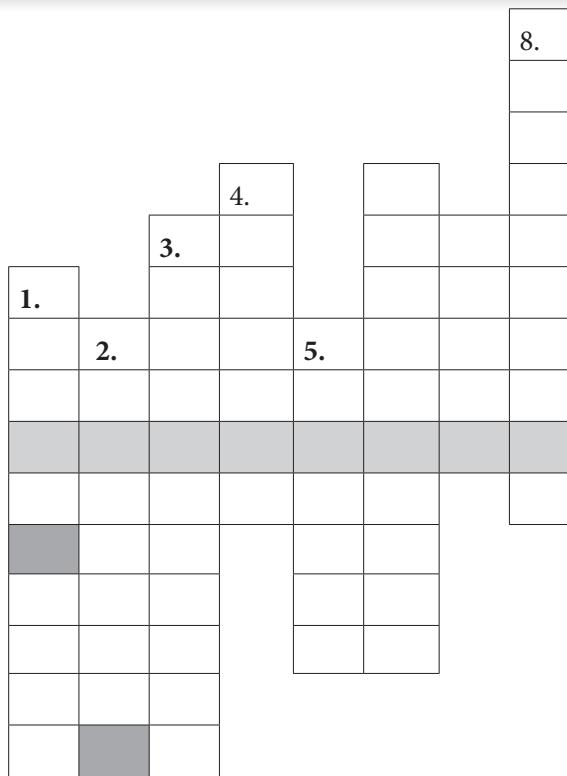
- Fogorvos házát felismerve
- lépcsőházban
- egy lépcsőkanyar
- két lépcsőkanyar
- Közvetlenül a fogtömés után
- Két cuppanós csók után
- Dr. Zirzurr jajsza után

**3. FELADAT
KERESZTREJTVÉNY**

Oldjátok meg a keresztrejtvényeket a meghatározások alapján. A kiemelt mezőkben található megoldásokhoz további kérdések kapcsolódnak. Igyekeztek a lehető legpontosabban válaszolni valamennyire! Figyelem, a kétjegyű mássalhangzók egy mezőbe íródnak

A) FELADAT

1. Gepárd Géza szerint nem elég félelmetes a szirénázása.
2. Fogtömés helyett ezt is tudott volna varázsolni Maminti.
3. Vacskamti ennek tetején gondolt kis barátjára.
4. Mákszemnyi dísz a zöld sityakon.
5. Geprád Géza ilyen könnyednek, karcsúnak és légiesnek nevezte magát
6. Egér Elek fél kézzel kinyomta
7. Nagy Zoárd szomszédságában élt
8. Ló Szerafin a tisztáson ilyen darabbal tisztogatta a szemüvegét.

Megfejtés:

Hogy került a Négyszögeltű Kerek Erdőbe?

a.
 b.

Mit ajánlott a kicsi zöld tündér Vacskamatinak, mi legyen a továbbiakban?

a.
 b.

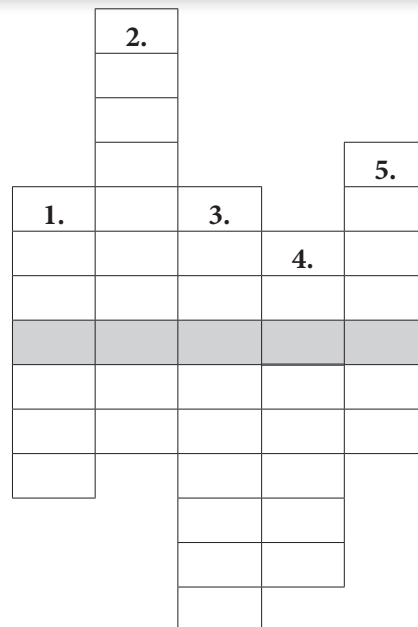
A többiek mit csináltak ez után?

a.
 b.

*keresztrejtvény+megoldás : 9p
 Kérdésekre adott válaszok: 6 x 2 p = 12 p
 ÖSSZESEN: 21p*

B) FELADAT

1. Aromának levelet hozott egyszer
2. A kisfiú vette Vacskamatinak
3. Hashajtó kéreg
4. A böhöm ember ezért küldte Szörnyeteg Lajost (fából...)
5. Ilyen régi verembe esett bele Bruckner Szigfrid

Megfejtés:
Ki a gazdája?
Mi díszítette?

keresztrejtvény+megoldás : 6p
 Kérdésekre adott válaszok: 2 x 2 p = 4 p
 ÖSSZESEN: 10p

**4. FELADAT
 KI MONDTA?**

A titkosírást megfejtve olvashattok néhány mondatot a meseregényből. Ha ügyesek vagytok, arra is emlékeztek még, ki mondta. Írjátok le!

A feladványokat úgy tudjátok megfejteni, hogy az itt leírt ábécé első betűjét felcseréletek az utolsóval, a másodikat az utolsó előttivel, ...stb. Vigyázat, a rövid és hosszú mássalhangzók nincsenek megkülönböztetve (sem ö, ü)! Csak a helyesen leírt mondatok érnek teljes pontszámot!

A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

1. MVAIVM NVOBVM Z HAVNVNYVI

 KI MONDTA?

6. UVPEWQ OV VJ ZOFWQ!

 KI MONDTA?

2. NZ UZG EYMR NVBFMP

 KI MONDTA?

7. VJ URQBURIRGGB

 KI MONDTA?

3. NZJFA PR!

 KI MONDTA?

8. RMIVM, MBRJW XJZP PR!

 KI MONDTA?

4. PLXJLI PZOZKLG ERJVOG.

 KI MONDTA?

9. XJLWZMV PVN.

 KI MONDTA?

5. RIGALN Z WRXJVP E JGLO.

 KI MONDTA?

10. LJFAVERJFAZ UVO PROL EZBLP.

 KI MONDTA?

ÖSSZPONTSZÁM: 10+10 =20 P

**5. FELADAT
SZÓKERESŐ**

Nyomozásra fel! Eltűnt tárgyakat keresünk! A betűkavalkádban akkor tudtok kiigazodni, ha a kiemeléssel megjelölt kezdőbetűktől indulva az irány-utasításoknak megfelelően haladtok majd. Minden megtalált tárgyhoz írjátok le azt is, ki volt a gazdája a mesében!

S: →, →, ↓, ↓, ↓, ↓, ←, ↑

B: ←, ↓, ↓

F: ↓, ←, ↓

S: ↓, ↓, →, ↑

B: ↓, ↓, →, ↑, ↑

P: →, ↑, →, →, ↑

S	Z	E	B	K
L	B	M	A	C
Ú	G	Ü	R	A
Z	E	V	F	
S		R	Ú	A
A	A	Ó	L	C
P	K	P	Á	

6+6 = 12 p

**6. FELADAT
IDŐRENDEZGETŐ**

A meseregény különböző részeinek történései között kavalkád alakult ki. A borítékban található cédulákon találjátok a szövegrészeket, szókapcsolatokat, amelyeket szét kell válogatni a mesék alapján. A táblázat felső soraiba a mesecímeket írjátok fel, majd a hozzájuk tartozó cédulákat időrendben ragasszátok fel a lapra. Figyelem, minden meséhez 4 részlet tartozik!

Maminti, a kicsi zöld tündér	Szörnyeteg Lajos jaj de álmos	Ló Szerafin legyőzi önmagát	A bárányfelhőbodorító	Vacskamati, a nagy, egyetemes, világméretű csaló	A fájós fogú oroszlán
1. Összegyűlt a favágó brigád.	1. Bukfencezett huszonkilencet.	1. Közeledett a lárma	1. A riadóautó egy tölgyfa alatt szundikált.	1. Zörgött- börgött az üvegekkel.	1. A piros nadrágtartóját vette fel.
2. Hárman félrevonultak.	2. hideg-forró módszer	2. Elindultak a Nagy-rétre.	2. A sziréna napozott egy ághegyen.	2. Meglóbálta a feje fölött a barackot, mint egy varázsló.	2. Maminti csengett varázslót.
3. Reccsent, s dőlt az eukaliptusz.	3. két fenyőtű feltámasztani a szemet	3. Bruckner Szigfrid csuklott egyet. Vacskamati is csuklott egyet.	3. Le vagytok tartóztatva!	3. Úgy kacagott a nagy bajuszú, majd kidúlt az oldala.	3. A gödör fenekén egy nagyot huppant Bruckner Szigfrid.
4. Mind sóbálványvá váltak.	4. hirki-horki-horkolászott	4. Kiderült a csalás	4. Együtt ebédeltek valamenny-nyien.	4. Vacskamati az égzengető ünnepelés és hejehuja közepette elaludt.	4. Maminti létrát

Összpontszám: 6x4 = 24 (szövegrészek)+6x4 =24 (időrend) = 48pont